

LETRES i COVETES

JUNY 2025 N.1

Ens posem en marxa
cap a la sostenibilitat

ES DE BOCAIRENT

Entrevistes · Articles · Creacions pròpies

EDITA

IES de Bocairent

C/Alcoi,5 Bocairent (Valencia)

<https://portal.edu.gva.es/>

iesdebocairent/

Projecte comissió revista

Javier Verdejo Mañez

Anita Pérez Corral

Salvador Naya Tamarit

Nativitat Gramage Gandía

M^aJosé Molina Blasco**Correcció lingüística**

Nativitat Gramage Gandía

M^aJosé Molina Blasco**Elements creatius****Portada**

4tESO Expressió Artística

Fotografia

4tESO Expressió Artística

Júlia Baldó Molina

Anita Pérez Corral

Mila Martínez Miralles

Il·lustracions

Aitor Vives Pastor

Daniela Cantó Cantó

Lucas Martínez Silvestre

Dalí Koning

Aitana Bermúdez Baldó

Anita Pérez Corral

Disseny i maquetació

Anita Pérez Corral

Salvador Naya Tamarit

Javier Verdejo Mañez

Impressió

Impressionatgrafics

Ontinyent

Dipòsit legal: V-2265-2025

ISSN: 3045-9621

N.1 Juny 2025

EDITORIAL

3

SENSE FRONTERES

Any escolar a Amèrica

4

Esmi

7

Warminster

8

L'ESCLAT CREATIU

Cuentos de Navidad

12

Quina por! Monstres Nostres

14

Microrrelat

17

VIAJE A ALMAGRO

19

SOLIDARITAT EN TEMPS DE DANA

20

ENTREVISTES. CONSTRUINT FUTUR

Francisco Vañó Reig

21

Inés Sanchis

24

MIRADES DEL PASSAT

Experiències en antigues fàbriques bocairentines 26

PROFESSIONS AMB ART

Merce Sanz Risueño

28

Laia Pascual Moruno

30

Carmina Revert Aparicio

32

MENTS CURIOSSES

Arquitectura sostenible

34

AITEK Un exemple d'arquitectura sostenible

35

EL SO DE LES PARAULES

Música i literatura

36

AULA OBERTA

Concurs de robòtica mòbil

37

Quant costa el teu «outfit»?

38

Administres els teus diners?

49

PASSATEMPS

40

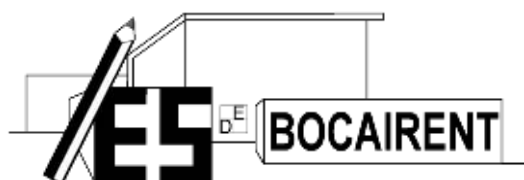
MARIOLA SOSTENIBLE

Creant ECOHàbits

42

Concurs ECOAULA

43

EDITORIAL

Per Javier Verdejo Mañez

Benvingudes i benvinguts a *Lletres i Covetes*, la nova revista de l'IES Bocairent.

Amb molta il·lusió us presentem el primer número de *Lletres i covetes*, un nou projecte que naix amb la voluntat de donar veu a la creativitat, la reflexió i el compromís de tota la nostra comunitat educativa. Aquesta revista és molt més que un recull de textos: és l'espill del que som, del que pensem i del que volem construir junts.

La revista és fruit del treball compartit, de les ganes d'expressar-nos i de continuar fent escola més enllà de les aules. Les pàgines que teniu entre mans són una mostra del talent i la implicació de l'alumnat, del professorat i de totes aquelles persones que, de manera desinteressada, han aportat el seu temps, la seua experiència i les seues idees per fer realitat aquest somni.

Des d'ací volem agrair profundament el suport de l'Ajuntament de Bocairent, sempre disposat a col·laborar i a donar vida a les iniciatives educatives del poble. Gràcies també a tot l'alumnat que s'ha llançat a participar, a escriure i a crear; al professorat que ha sabut acompanyar i guiar aquest procés amb entusiasme i professionalitat; i a la Coordinació de la revista, que amb ganes de treballar, ha fet realitat aquest projecte.

Lletres i covetes és només el principi. Volem que siga una finestra oberta al món, un espai viu i en constant creixement. Per això, animem a tots els joves de l'IES Bocairent a continuar participant, a fer seua la revista, i a seguir construint, amb paraules i idees, una escola i un futur més compromés, crític i creatiu.

Gràcies per fer-ho possible. Continuem escrivint junts aquesta història!

L'Equip Directiu de l'IES Bocairent

Explicació de la portada

En esta primera edició de la nostra revista escolar, hem volgut destacar la importància de la sostenibilitat, un tema crucial per al nostre futur i el del planeta. La portada mostra una imatge capturada durant una eixida al parc natural del nostre poble, un lloc que representa la identitat i l'orgull de la nostra comunitat.

Durant esta eixida, els estudiants no sols van gaudir de la bellesa de la naturalesa, sinó que també es van comprometre a cuidar-la, participant en una jornada de neteja. Esta activitat no sols va ajudar a preservar el nostre entorn, sinó que també va fomentar la consciència ambiental i el sentit de responsabilitat entre tots els participants.

L'elecció d'esta imatge per a la portada simbolitza el nostre compromís amb la sostenibilitat i la protecció del medi ambient. Volem inspirar a tots els lectors a prendre accions similars en les seues pròpies vides, demostrant que cada xicotet esforç compta per a construir un món més net i saludable.

Per Lluís Beneyto Galiana

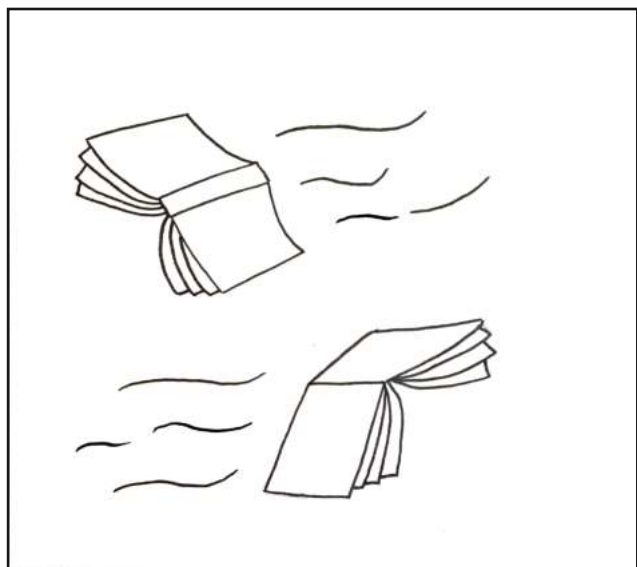
El perquè del nostre títol

En agafar aquest primer exemplar de la revista del nostre institut, l'IES de Bocairent, el primer que llegim és el seu títol: *Lletres i Covetes*. Un nom que, de seguida, desperta una imatge molt arrelada al nostre poble: Les Covetes dels Moros.

Aquestes són pedra viva, testimoni silenciós del pas del temps i de la vida dels nostres avantpassats. D'una manera semblant, la nostra revista pretén ser també un espai de memòria, una finestra oberta a les paraules, les idees i les creacions del nostre alumnat.

D'ací ve la combinació del nom: *Lletres i Covetes*. Les "covetes" com a símbol del patrimoni, de l'arrelament, de la història local; i les "lletres", com a expressió de la creativitat, del pensament crític i de les inquietuds dels joves que hui estudien al nostre institut. Volem que *Lletres i Covetes* siga un reflex de la vida del centre, però també una forma de connectar amb la nostra identitat com a poble, d'honrar la tradició mentre mirem cap al futur.

Amb aquest títol fem un xicotet homenatge al que som i al que volem ser: un pont entre la història i l'expressió actual, entre les roques que han vist passar els segles i les veus joves que donen forma a un nou relat.

Vinyeta gràfica foment de la lectura

Daniela Cantó Cantó

Any escolar a Amèrica

PER MARTINA HERNÁNDEZ CANTÓ

The idea of studying abroad had always been my dream. My dad was an exchange student in North Carolina a long time ago and he used to tell us stories about his exchange year and how much fun he had. Therefore that's why I decided I wanted to study abroad like him. I wanted to discover a new culture and improve my English. It was my decision, but I also received encouragement from my friends and family, who believed it would be a life-changing experience. I had heard stories from other people who had participated in exchange programs, and their experiences sounded amazing.

Rotary was the organization we chose. Rotary is a service-based organization, which means they help and participate in social and service projects. They also have a youth exchange program all over

the world, and they select students to participate in it. After all the selection, orientations, and interviews, they sent me an email saying I was in!

I was placed in the U.S., Colorado. I lived in Summit County, a beautiful county in the mountains that is formed by little towns: Breckenridge, Frisco, Silverthorne, Keystone, Copper Mountain, and Dillon. I stayed with three different host families who made me feel right at home. The first days were really fun; I couldn't believe I was living what I've always dreamed of, everything was literally amazing. My host families introduced me to their different lifestyles, and they were all really nice.

I attended the local high school in Summit, Summit High School. It was like a dream; I loved all my classes and teachers, how nice people are, and how big

everything was. I loved going to school. The high school organized a lot of games and pep rallies that were so much fun. My favorite part were football game nights; it was like in the movies. Something interesting is that sports are super important for them, almost everyone plays at least one sport. During the fall season, I practiced cross country, and during spring, track. I loved both teams, I met a lot of new people there, and they helped me a lot to improve my running skills. Race days were my absolutely favourite, we used to ride in the famous yellow bus all together, and after the race, we always had dinner together. They also have dances: Homecoming, Winter Ball, and Prom. Prom was my favorite, I had always dreamed about that day, getting ready with my friends, taking pics with them, going to the party/dance, and then going to the after-party was awesome. My first days were really fun, but once I got used to living there, it got kind of tough. For me, the second and third months were really hard, I was homesick, and I missed Spain a lot. But then I realized that I was only going to be there for a year and that I had

to enjoy it as much as possible. I learned a lot about myself during this experience, especially about my resilience and how to overcome problems by myself. To anyone considering an exchange program, I would say embrace it! It can be hard, but it's a chance to grow in ways you had never expected, it helps you to mature and grow a lot, with amazing experiences.

I met new friends through school, sports, and orientations from my program. These friendships became an essential part of my experience, I miss them so much, and now I don't know what I would do without them. American culture has a lot of different traditions, such as Thanksgiving, where I spent the week hanging out with my host family and some friends. We ate the famous turkey we had all seen in the movies, smashed potatoes... and Halloween, I loved trick-or-treating with my friends and going to all the parties, that are so much different from

Spanish parties.

This experience has also given me the opportunity to travel a lot and discover new places, which I love. My first host family brought me camping to Utah for a few days. My second host family gave me a trip to New York City as my Christmas present. I'd always dreamed about going there, it's one of my favourite cities. But before NY, we traveled to Vermont, it was very pretty. To get there we flew to Massachusetts, so I had the opportunity to see Boston through the window while we were driving. I've been to Florida with them too, there were gorgeous beaches. With Rotary, I went to Hawaii! There's an organization that works with them that organizes trips for exchange students. That was my favorite trip ever. I've met amazing people from all over the world: Taiwan, Italy, France, Belgium, Brazil, Chile, Germany, Denmark, Finland, Sweden... I miss them a lot, and

discovering Honolulu with them was the best. Lastly, I visited California with my last host family, it was a week before coming back to Spain, so I loved being able to spend a great week with them.

To anyone considering an exchange program but feeling unsure, I would say do it! We only live once, and there's always a flight back. My exchange year was the best experience and year of my life; I would literally give anything to go back and see everyone again. Words can't describe how important this year was to me and how much I've grown and matured. I will always cherish all the memories and remember all the long-lasting friendships and bonds I created. I think about it every single day, and I can't wait to go back. This experience helped me to find myself, and I can't be more grateful for having this opportunity.

Escaneja el codi QR per poder
escoltar l'àudio de l'article

Escaneja el codi QR per poder
contestar un qüestionari sobre
l'article.

PER NURIA BENEYTO
TORRES

Last year, I had the chance to live abroad on my own for the school year in Edmonton, Canada. I heard about a scholarship that paid most of the expenses for an exchange year in Canada or the United States, and I thought that it would be fun to try. I didn't have high hopes about it, but a year later I was boarding a plane headed to Canada. Being so long without being able to see your family, and finding yourself all alone in another continent where you don't know anyone can be scary. I was lucky to have a caring host family that took care of me

so, I was not alone. I met lots of people that became my friends and Canada turned out to be an amazing second home for me. When I was there, I tried to get involved in the community, joining different sport teams in my highschool and joining the highschool band helped me make lots of friends, and it is also a great way of spending your time. Canadian highschools have tons of after-school activities and clubs you can join, so I'm sure everyone could find something that suits their interest. Doing an exchange year makes you grow as

a person and helps you discover new things about yourself. You get to meet people from all over the world and you can learn about cultures as well. For me, going to Canada for the school year was worth it, since I learnt a lot and made lots of good friends. It's true that it can be hard sometimes, being so far away from home, but I think that the amount of things you get from the experience compensates it. It's an experience that I would recommend to anyone who has the chance to do it some day.

Escaneja el codi QR
per poder contestar un
qüestionari sobre
l'article.

By Esmi Doonan

G'day Bocairent!

My name is Esmi Doonan, I'm a recent university of Melbourne graduate from Australia. During my bachelor's degree I double majored in Psychology and Spanish and Latin American Studies. I decided to become an English language assistant because I wanted to take some time out before I continue with my studies to become a Psychologist in Australia. I have previously worked as a baker, pizza maker, English teacher and circus instructor.

I had never been to Valencia before this trip, although I lived in Spain from 2018-2021, in Boi-Taüll, Catalunya. I am very excited to discover the Valencian culture over the next 6 months and hopefully learn a little Valencian too.

I have always been fascinated by Spain and have wanted to learn about the language and culture since childhood. I think my curiosity for the Spanish culture comes from the fact that I was born in Lanzarote, with my younger sister (Mikki), before we moved to Australia. My younger brother (Max) was born in Australia and is what we call a true-blue Aussie.

Growing up in Queensland, a tropical state in the northeast of Australia, meant learning how to behave around the wildlife and be sun safe. We spend a lot of time outside as Australians either doing sport or relaxing on the beach or by a pool. As it gets light at 4 am, this means that a lot of people wake up super early to make the most of the day before it gets too hot. During summer it can get up to 45 degrees Celsius, but on average it's about 30-35 degrees Celsius.

I grew up in Maleny, a small country town

Esmi: About me

just off the Sunshine Coast. It is a beautiful place full of nature. In my garden we often see Wallabies, Kookaburras, Bush Turkeys, Huntsman spiders and snakes. We also have lots of native plant life like the Bunya trees which produce massive pine nuts that can weigh up to 10 kilos!

A typical day for my family begins with being woken up by the kookaburras, then we walk down the garden to tether the goat and feed her. Our goat is called Miginti, she is very friendly and likes to eat my mum's favourite plants and bananas from the kitchen (she is very naughty!). For breakfast we usually have fruit salad and yogurt with fresh juice before we head to work for 9 am. In Australia we normally have lunch at midday, sometimes we have a pie, salad, sandwich or sausage roll. Work finishes at 5pm and dinner is normally between 6 and 7 pm. In Australia, there isn't really one type of food that is eaten. This is because we are a country built from and influenced by lots of different cultures, which means every household eats different things. In my house we eat a lot of curries, pastas, salads and soups. After dinner my family usually watches tv and drinks herbal tea before heading to bed, normally at about 10pm.

I am very excited to be here at your school and look forward to getting to know you all over the next couple of months. I have spent over 10 years learning Castellano and know how hard it can be to learn a new language. In my experience, the best thing for learning a language is exposure and practice, so please make the most of me and come have a chat or as Aussies say come yarn with me.

See ya later,

Esmi

This is my family on the day we became Australian citizens

This is me feeding a Wallaby (a small type of Kangaroo)

This is my naughty goat in our kitchen

This is a Bunya nut from the Bunya tree, a traditional food of the indigenous peoples of Australia

Exchange with Warminster United Kingdom

Part 1

4th ESO Students. 2024-2025 Academic Year.

Subject: Oral Communication in English.

Exchange with the United Kingdom. Culture, Learning and Personal Growth: An Unforgettable Experience in Warminster

During the last week of November 2024, a group of 12 students from IES Bocairent, Valencia, had the opportunity to participate in a cultural immersion programme in the picturesque town of Warminster, located in the south of England. This trip not only provided an opportunity to improve our English skills, but also allowed us to immerse ourselves in a new culture and explore a different educational system.

Improving Our Language Skills

One of the main goals of this exchange was to improve our listening and speaking skills in English. In our daily lives in Spain, we rarely have the chance to practise the language intensively. However, by living in an

environment where English was the only option for communication, we made significant progress in our ability to understand and express ourselves.

Furthermore, being surrounded by native speakers pushed us to use what we had learned in class, which was a rewarding experience. Although at first some students were worried about not being able to keep up with the fast pace of native speakers, they soon realised that, while the language can be challenging, constant practice helped them improve.

A Closer Look at New Cultures

Another key aspect of this trip was the opportunity to get to know and understand British customs and traditions. Warminster, being a small town, allowed us to immerse ourselves in a culture that still

maintains many of its oldest traditions, such as religious services in schools and celebrations of holidays like St George's Day.

Additionally, visits to iconic places such as London, Oxford, Stonehenge, and Bath gave us the chance to discover a rich and fascinating history, shared not only by local guides, but also by our host families, who welcomed us warmly and made us feel part of their daily lives. In fact, many thought that the British would be somewhat distant, but they soon realised that the families were very kind and welcoming.

Personal Development: Facing New Challenges

The trip also posed a personal challenge for many of us. Being away from home, in a foreign country, meant not only adapting to a new

environment but also becoming more independent and responsible. Some faced difficulties with food or schedules, but quickly learned to adapt and appreciate these differences.

One of the most valuable lessons was learning to manage situations on our own, something that is not usually necessary when you are at home. Additionally, living with people from different nationalities, such as students from Chile, Germany, or Argentina, enriched our world view and made us more tolerant and open to new perspectives.

The Importance of Adaptation and New Experiences

The programme not only focused on language learning, but also on adapting to new customs and creating

bonds with other students and families. Over the week, we shared unforgettable moments, from forest activities to family dinners, where each of us had the chance to learn something new about life in the United Kingdom.

Through this experience, we discovered the importance of being willing to step out of our comfort zone, to get to know new cultures, and to face the challenges that arise in a foreign environment. We learned to interact respectfully with differences and to value diversity.

Final Reflections and Future Plans

At the end of this experience, we all agreed that it was a trip that profoundly impacted us. Not only did we improve our English level, but we also grew as individuals. This experience has inspired us to continue seeking new opportunities to learn and discover the world. In fact, many of us are already thinking about

studying abroad during our university years, hoping to continue our personal and academic development.

In summary, this exchange in Warminster has been an experience that we will remember for the rest of our lives. It allowed us to learn about a different culture, improve our language skills, and, most importantly, grow as individuals. Without a doubt, programmes like this are an excellent way to enrich our lives and open our eyes to other realities.

Conclusion:

The cultural exchange with the United Kingdom was a transformative experience for all of us. This programme not only improved our language skills but also fostered our personal and academic growth. The interaction with students from various nationalities and the immersion in British culture provided a profound learning experience about the importance of adaptation, respect for differences, and living together. Undoubtedly, this experience left a lasting impact on all of us and opens the doors to future educational and personal opportunities abroad.

By: Paula Asensio Camarasa, María Belda Sanz, Zuzana Carbonell Urbisova, África Carpena Ferre, Paula Ferre Tormo, Alejandra Hernández Cantó, Estela Morant Silvestre, Celia Sanchis Beneyto, Elsa Vañó Gilabert, Pau Enric Vañó Molina, Asier Vidal Baeza, María Vañó Sirera.

Exchange with Warminster Spain Part 2

Cultural Exchange Between IES Bocairent and Warminster School, United Kingdom

During the week of the 29th April till 5th May, IES Bocairent welcomed a group of 10 British students, aged between 15 and 17, from the prestigious Warminster School, located in the United Kingdom. This exchange was part of a joint initiative between the two educational institutions, allowing the young people to share a school week in each country, exchanging customs, culture, traditions, and experiencing the workings of the Spanish education system.

The exchange began with a packed itinerary that included various excursions around our local area. The British students were able to explore in depth some of the most iconic sites of Bocairent, such as the Covetes dels

Moros, the Cava de Sant Blai, the emblematic medieval quarter, the Mariola mountain range, the Bullring, and Pou Clar.

But it wasn't all about history and culture. The experience was also marked by direct interaction with everyday life in Bocairent. The Warminster students actively participated in lessons alongside their local peers, giving them first-hand insight into the Spanish school system. Moreover, local cuisine was one of the aspects they enjoyed most. They took part in preparing a traditional paella at a student's countryside home – an activity that allowed them not only to enjoy the food but also to experience a relaxed, family atmosphere. During their stay,

many also took the opportunity to improve their Spanish and even begin to learn some Valencian.

Afternoons were spent showing them the local surroundings, introducing them to traditional games such as pilota valenciana, and hiking through the Mariola mountains, giving them a chance to enjoy the outdoors while becoming more familiar with local customs and traditions.

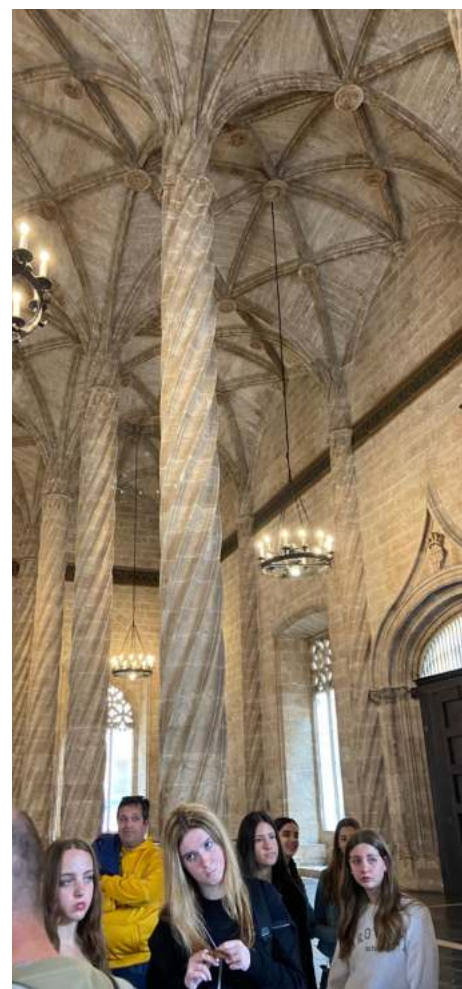
The weekend was undoubtedly one of the most special parts of the visit. The British students experienced Spanish family life by staying with host families. They had the chance to visit various tourist destinations in the Valencian Community, including the mascletà in Valencia, the beach at Gandia, and towns such as Alicante, Altea, and Xàbia. It was, without a doubt, a week that allowed them to fully immerse themselves in our culture.

This exchange followed the visit made by IES Bocairent students to

Warminster School in November of the previous year, where our students had the chance to immerse themselves in British daily life. During their stay, they visited iconic sites such as Stonehenge, Bath, and Salisbury, and shared a memorable weekend in cities like London, Cambridge, and Bristol with their respective host families.

These kinds of experiences are essential for fostering relationships among young people from different cultures and promoting a global perspective. This exchange has been highly fruitful for both sides, not only improving the students' language skills but also creating strong bonds among many of the participants and fostering a broader understanding of different cultures.

From IES Bocairent, we are grateful for the collaboration with Warminster School and hope to continue developing these types of exchanges, which enrich both students and families alike.

Escaneja el codi QR per llegir l'article: "Exchange with Warminster Part 1" en valencià en valencià.

Escaneja el codi QR per llegir l'article: "Exchange with Warminster Part 2" en valencià.

Cuentos de Navidad

L'ESCLAT CREATIU

Aprovechando que el cuento y la novela (subgéneros narrativos por excelencia) habían sido explicados en el temario de Lengua Castellana y Literatura de 2º de la ESO las primeras semanas de diciembre, se propuso la actividad de crear un cuento navideño en clase.

La actividad se llevó a cabo la penúltima clase lectiva de diciembre de cada grupo. Los alumnos ya conocían lo que era un cuento, las partes en las que se estructura y sus principales características lingüísticas. Para tenerlo todo presente, la profesora les entregó una rúbrica donde estaban todos los ítems que se iban a evaluar y que tenían que tener en cuenta para crear una buena producción. Finalmente, debido a las fechas en las que nos encontrábamos, se planteó la temática de Navidad.

A pesar de no ser una actividad divertida, ha resultado ser una actividad enriquecedora, ya que el alumnado, especialmente en los primeros cursos de la ESO, no está acostumbrado a redactar y para algunos, escribir un texto es una tarea muy complicada.

Dentro de la temática navideña, cada cual ha mostrado sus dotes imaginativas, y ha habido cuentos de todo tipo: misteriosos, de aventuras, de animales, tristes... y han aparecido personajes de lo más variados, desde Papá Noel y los Reyes Magos, hasta el Grinch, elfos o muñecos vivos.

A continuación, se presenta un cuento seleccionado de cada grupo.

¡Disfruten de su lectura!

Santa Perruno y los tres Reyes Gatos

Había una vez un mundo donde solo había perros y gatos. En ese mundo los perros y gatos se peleaban y se insultaban, incluso en Navidad.

Santa Perruno les traía regalos a los cachorros la noche de Navidad, pero no les traía nada a los gatos porque pensaba que los perros se enfadarían con él porque estaban peleados con los gatos. Sin embargo, unos días después de haber repartido los regalos, se dio cuenta de que alguien les había traído regalos a los gatos.

Por eso, una Navidad, a Santa Perruno se le ocurrió que después de dar los regalos, iría por toda la ciudad mirando quién les traía los regalos a los gatos. Después de unos días, vio a tres gatos, que iban vestidos como reyes, entrar a la casa de unos gatos. Él decidió entrar y preguntarles quiénes eran.

-Somos los tres reyes gatos.- dijeron.

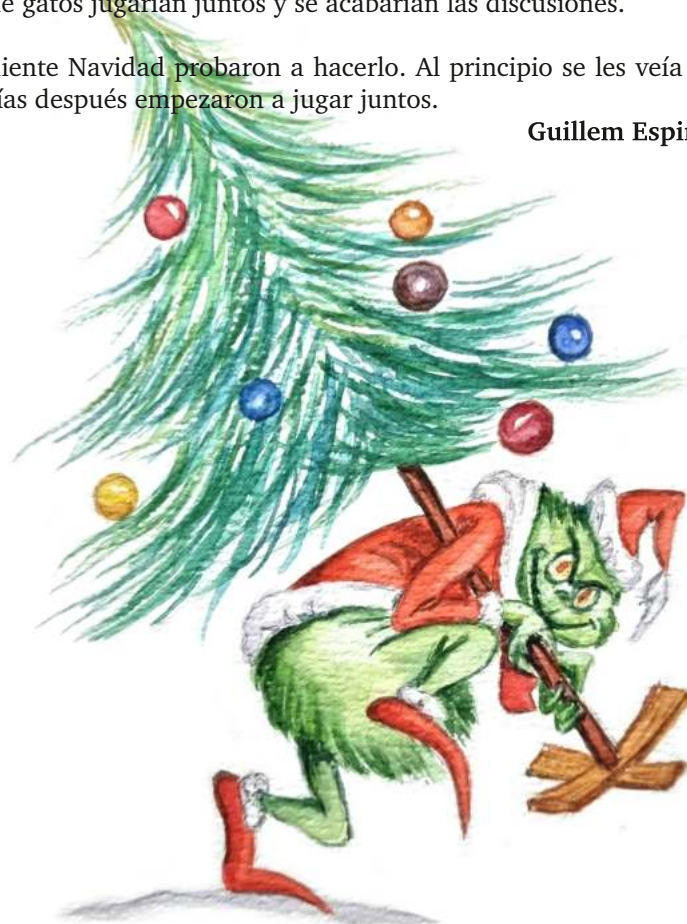
-Y tú, ¿quién eres?-preguntaron intrigados.

-Yo soy Santa Perruno, el que el día de Navidad les traigo los regalos a los cachorros.- replicó Santa.

Hablaron, se cayeron bien y se hicieron amigos. Desde ese día, se juntan algunas veces a hablar de sus cosas o a ayudarse con los regalos para las Navidades. Uno de esos días hablaron sobre la discusión entre perros y gatos y se les ocurrió que si a los gatos les llevaban cosas de perros y a los perros, cosas de gatos jugarían juntos y se acabarían las discusiones.

La siguiente Navidad probaron a hacerlo. Al principio se les veía tristes, pero unos días después empezaron a jugar juntos.

Guillem Espinós Sanchis

Cuenta atrás para Navidad

Faltaba una semana para la noche de Navidad. Papá Noel, en su taller junto con los elfos, terminaba los últimos regalos: 1000 de cada país. Cada vez faltaba menos tiempo y tenían que darse mucha prisa. De pronto, sonó el timbre del taller, era un repartidor que llevaba un paquete. Papá Noel junto a sus elfos lo abrieron. Era un frasco con un líquido muy apetecible, tanto que todos los elfos lo probaron y después continuaron trabajando. Al día siguiente, cuando faltaban seis días para Navidad, todos los elfos estaban en un profundo sueño del que nadie podía sacar. ¿Cómo iba Papá Noel a terminar todos los regalos a tiempo él solo?

Papá Noel empezó a preocuparse, leyó un libro de pociones, para ver cómo podía resolver el problema. Leyó:

“Si a un elfo quieres despertar la poción correcta le tendrás que dar:

- Agua
- Pelo de reno
- Bastón de caramelo
- Una pizca de sal”.

Papá Noel se puso rumbo a la ciudad para encontrar los ingredientes, el agua ya la tenía y el pelo de reno también porque el trineo ya lo tenía preparado. Llegó a la ciudad cuando faltaban cuatro días para Navidad. Primero, fue a un supermercado para comprar los bastones, toda la gente lo miraba raro, sería por la vestimenta, supuso él. Cogió los bastones y se marchó sin pagar ya que él no estaba acostumbrado a la vida en la ciudad. La policía empezó a seguirle y él empezó a correr. Llegó a la plaza mayor de la ciudad donde por fin distrajo a los policías. Solo le quedaba la sal navideña, y para conseguirla debía entrar en una cueva, cortar un trozo de estalactita y mezclarlo con purpurina de un árbol de Navidad. La purpurina la consiguió en el árbol de la plaza, ahora solo le quedaba el trozo de estalactita, pero ya era demasiado tarde y por eso decidió pasar la noche en un banco. Tres días para Navidad. Llegó a la cueva que, por suerte, no estaba muy lejos. Entró. La cueva era oscura, con apenas luz, rocas muy puntiagudas. Cortó un trocito y rápidamente salió y se dirigió hacia el taller. Debido al poco tránsito, llegó mucho antes que a la ida, solo medio día. Una vez allí, en un cazo metió todos los ingredientes y media hora después ya tenía la poción hecha.

Metió la poción en frasquitos pequeños y le dio uno a cada elfo. Poco a poco los elfos se fueron despertando.

-Manos a la obra, elfos. Solo tenemos 2 días para terminar los regalos – dijo Papá Noel.

Para su sorpresa en tan solo un día los regalos estaban terminados. El día de Navidad, Papá Noel repartió los regalos a todos los niños y niñas del mundo y ninguno se quedó sin regalos. Incluso le regaló una caja de bastones de caramelo al señor del supermercado, a la que le había robado una unos días antes.

Y así fue cómo Papá Noel salvó la Navidad.

A la espera de Papá Noel

Hace mucho tiempo, una noche de un 24 de diciembre, dos hermanos, Lucas y Anna, esperaban ansiosos la mañana siguiente, para abrir los regalos de Navidad.

Los niños no podían dormir, solo podían pensar en Papá Noel y en sus regalos. Anna, ya aburrida le propuso algo a su hermano:

-¿Estás despierto?- preguntó Anna.

Lucas se levantó y se sentó en su cama.

-Sí, no puedo dormir...- contestó el niño con cansancio.

-Yo tampoco. ¿Quieres ir a esperar a Papá Noel? Si lo pillamos y le hacemos una foto, ¡igual hasta salimos en las noticias!- le respondió Anna emocionada.

-¡Ala! ¡Qué guay! Vale, vale, tenemos que escondernos en un sitio donde no nos vea, que si nos ve, se irá... Ven, sígueme, tengo una idea- dijo Lucas casi con más emoción que Anna.

Lucas se levantó corriendo de su cama, cogió a su hermana de la mano y la arrastró hasta detrás del sofá.

-Aquí podemos ver la chimenea, y nos daremos cuenta si viene- propuso el niño con los ojos brillándole de la emoción.

Los dos niños esperaron unas horas. Anna se durmió. Un rato más tarde, Lucas escuchó un ruido y corrió a despertar a su hermana.

-¡Anna despierta! – le gritaba a su hermana, sacudiéndola un poco.

Pero la niña estaba profundamente dormida y no se despertaba, entonces Lucas decidió ir él solo hacia la chimenea. Cuando se asomó, se escuchó un fuerte ruido por toda la casa y desapareció. Se dice, que el día siguiente, cuando Anna despertó y no vio a Lucas, fue a decírselo a sus padres, y cuando llegaron al árbol de Navidad, en lugar de regalos, había un muñeco de trapo, muy parecido a Lucas, con una nota que decía: “No soporto a los niños malos”. Nunca más se volvió a ver a Lucas.

QUINA POR!

MONSTRES NOSTRES

Una Aventura d'Imaginació i Art

En un viatge conjunt entre les matèries de Valencià i Educació Plàstica Visual i Audiovisual, el nostre alumnat de 3rESO s'ha submergit en la creació d'un món fantàstic inspirat en la rica tradició cultural dels monstres valencians. Després d'escriure relats únics i plens de creativitat en classe de Valencià, els estudiants van fer un pas més en la seua aventura artística: donar vida a les seues criatures imaginàries mitjançant il·lustracions. Utilitzant diverses tècniques, des de llapis de colors fins a retoladors, cada dibuix reflectix l'essència i personalitat d'estos éssers fantàstics.

El resultat és una impressionant galeria de monstres valencians que ens transporten a universos màgics. Enhorabona al nostre alumnat per este increïble desplegament de talent! Cada il·lustració és un portal a un món fantàstic, ple de detalls, històries i tradicions valencianes. Et convidem a explorar esta mostra i a descobrir la creativitat i l'esforç del nostre alumnat.

Esperem que gaudiu tant com nosaltres en crear-la!

Que ve el Butoni

-Miquel! Corre, corre!
-Laia! Un cadàver!
-Miquel, on ets!? (Miquel no contesta)

Comença la història.
-Mare, mare! Em contes una història abans de dormir?
-No, Miquel, que ja és tard i demà hi ha classe.
-Mare, per favor, sols una història.
-Val, va. Sols una, eh?

Era una vegada un malèfic dimoni de color roig, una criatura xata, amb un aspecte que en res s'assemblava al dels humans: amb unes grans banyes ben dretes, la boca plena de grans claus i uns ulls malignes capaços d'espantar al més valent o valenta.

Doncs aquesta criatura visitava a tots els xiquets de la zona per emportar-se una ànima, una ànima cada 10 anys. El Butoni, aquesta criatura estava a punt de despertar d'aquest tipus d'hivernació quan anava a...

-Mare, deixa estar estos contes, que jo no m'ho crec, que ja soc major, i ja m'ha entrat la son.
-Val Miquel, que descansas bé.

Miquel, va estar tota la nit pensant en el Butoni, li va parèixer curiosa la història.

A l'endemà, a l'escola va escoltar que la seua amiga Laia remorejava: "Butoni, Butoni!". I Miquel, fent-se com que no sabia res, li va preguntar:

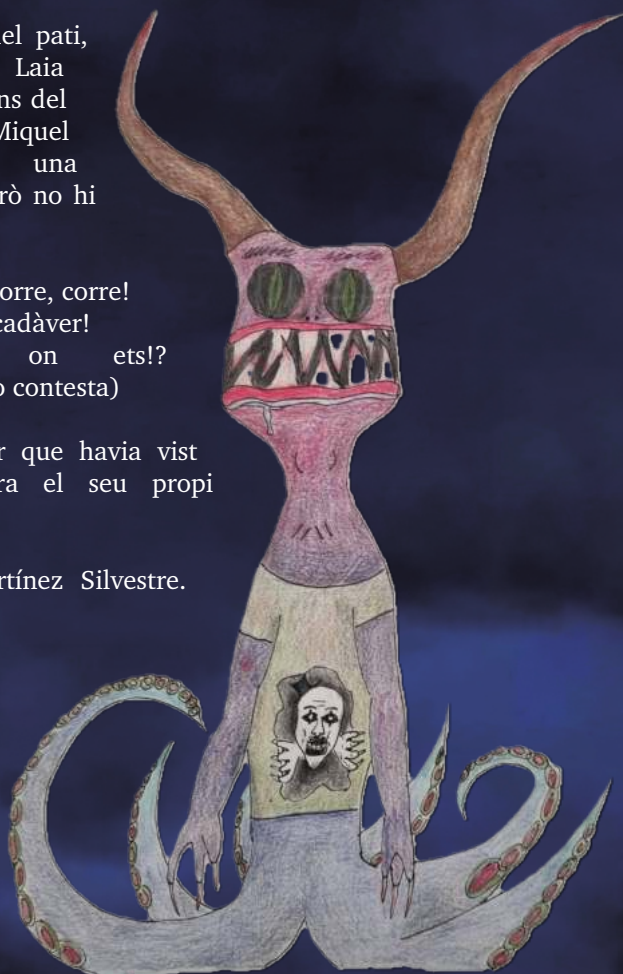
-Què és el Butoni, Laia?
-Butoni? No ho sé bé, però hui he somiat que una criatura roja que no és d'aquest món venia a per tu, i quan se't va endur l'ànima, vaig sentir una veu que murmurava: "Butoni", i aleshores em vaig despertar sense respiració.

A l'hora del pati, Miquel i Laia estaven dins del col·legi. Miquel va veure una ombra, però no hi havia res.

-Miquel! Corre, corre!
-Laia! Un cadàver!
-Miquel, on ets!?
(Miquel no contesta)

El cadàver que havia vist Miquel era el seu propi cadàver.

Lucas Martínez Silvestre.
3r ESO A.

Conte del Butoni

Hi havia una vegada, en un poble xicotet envoltat de boscos, un xiquet anomenat Marc que sempre escoltava històries de por sobre un monstre misteriós i terrible: el Butoni. Els seus iaïos li deien que era una criatura de cames llargues i estretes, urpes llargues i ulls lluent que podies veure a través de la foscor. S'amagava entre els arbres i les ombres, esperant a agafar els xiquets que no feien cas o es portaven malament.

Marc no tenia por del Butoni, pensava que era només un conte per a espantar els xiquets com ell. Un dia, quan es va fer de nit, amb els seus amics van decidir anar a explorar el bosc per demostrar als seus pares que eren molt valents. Es van endinsar en els camins foscos, rient i contant-se històries; però conforme avançaven... el silenci es va fer cada vegada més incòmode.

De sobte, van sentir un soroll estrany. Uns passos lents, pesats, que ressonaven entre els arbres. Els xiquets es van quedar quiets, però els seus cors bategaven ràpid. De les ombres més profundes del bosc, van veure aparèixer una figura enorme. Era molt més alt que qualsevol persona, amb braços llargs i una capa fosca que semblava fondre's amb la nit. Els seus ulls, rojos i lluent, els miraven fixament. Era el Butoni!

Marc va sentir que les cames li tremolaven, i encara que volia córrer, no podia moure's.

El Butoni es va apropar més i més, i amb una veu greu, li va dir:

—Qui s'atreveix a desafiar-me en el meu bosc?

Els xiquets, espantats, van començar a córrer en totes direccions, però el bosc pareixia haver-se fet més gran, com si estiguera viu. Marc va córrer el més ràpid que va poder, però els passos del Butoni el seguien, acostant-se cada vegada més. Els seus amics havien desaparegut entre la foscor, i ara ell estava a soles.

La Bubota

Un dia com qualsevol altre, un xiquet caminava a la vora del riu. Acabava de quedar amb els seus amics. Era entre setmana però ell no tenia ganes d'estudiar. Tornava a casa caminant de nit. El carrer estava silenciós. Ell xiulava per animar-se en el camí. Poc després sent estranys sorolls, es gira, però no veu res. Llevant-li importància segueix caminant. Al moment, algú comença a xiuxiuejar el seu nom a l'orella. Una cosa estranya que veu és un color roig en el riu que poc a poc va desapareixent. Avançant el pas, el xiquet es troba a un home que diu:

-On vas a estes hores de la nit, noi? Hauries d'estar a casa estudiant.

-Jo vaig de camí a casa.

El senyor fa una senya i segueix el camí. El xiquet recorda les paraules que sa mare li va contar: "Si no estudies, la Bubota anirà a per tu, Manel", moments abans que la Bubota aparega espantant-lo. Tot seguit, ell trepitja i cau al riu.

Al riu es pot veure un líquid roig que comença a desaparèixer just abans que altre xiquet vaja sol caminant.

Daniela Cantó Cantó. 3r ESO A.

Va arribar a una petita cabanya que mai havia vist abans, amagada entre els arbres. Sense pensar-ho, s'hi va endinsar. Hi feia fred i hi havia molta humitat, i amb vells jocs trencats per tot arreu. De sobte, va escoltar una veu suau i gelada darrere d'ell:

—T'has amagat bé, però no per a escapar de mi!

Quan es va girar, va veure el Butoni a la porta, amb un somriure terrorífic. Però just quan pensava que tot estava perdut, va recordar les paraules del seu iaio: "El Butoni només agafa els que es porten malament."

Marc, acovardit, va cridar:

—Jo no m'he portat malament! Només he volgut jugar amb els meus amics! Promet que no ho tornaré a fer!

El Butoni el va mirar fixament, i després d'uns segons que van semblar eterns, va dir:

—Hui t'has salvat. Però si tornes a no fer cas als teus pares, et trobaré!

Aitana Bermudez Baldó 3rA

La Quarantamaula

Era una nit obscura i amb tronades a la localitat de Tibi.

Un xiquet estava a soles en la casa del barri vell, on antigament vivien els carnisers del poble, ara ja morts. De sobte va començar a tronar i llampegar, i es va abocar a la finestra a vore com tronava.

Tornant a la seua habitació va sentir sorolls molt demoníacs i paranormals, però va pensar que serien els trons o els veïns menejant mobles o alguna cosa semblant, perquè era un fet molt habitual. Però quan va passar una hora i continuava sentint-los, va decidir anar a la finestra a veure si eren els veïns o què era, perquè estava durant més del normal. Va mirar per la finestra i va distingir una criatura molt estranya amb cos i cap de gat, amb plomes de gall i extremitats de persona. I quan els pares van arribar a casa, ell els va descriure la criatura, i li van dir que era la Quarantamaula i que li agradava molt segrestar i transformar xiquets.

A la nit següent, va tornar a sentir els sorolls, i quan s'arrimà a la finestra, entrà una nuvolada atronadora i va veure a la Quarantamaula. Ella, en vore'l va entrar i el va segrestar i se'l va endur al seu cau per transformar-lo en un monstre mescla d'animals de granja.

Va desaparèixer i la gent no va saber res més d'aquell xiquet. Després d'uns dies els pares van pensar en el que els havia dit el fill de l'avistament de la Quarantamaula, i ho van fer públic. I al poc temps, van desaparèixer ells també.

Aitor Vives Pastor. 3r ESO B.

La nit més sàdica de la Quarantamaula

Una nit fosca i de lluna plena, els pares acabaven de deixar a la menuda Valèria al llit. A poqueta nit, la xiqueta es va despertar a causa d'uns sorolls que venien de la teulada i va obrir la finestra per veure què és el que passava, però no hi va trobar res. Va tancar la finestra i se'n va tornar al llit. I uns minuts més tard va ser despertada pel mateix soroll.

Aquesta vegada hi havia una ombra terrorífica abocant-se per la finestra. S'alçà i va eixir corrent de l'habitació cap a la dels seus pares. Valèria els ho va contar tot, però aquests no s'ho creien i li van dir que hauria sigut un malson, i la van enviar a la seva habitació. Ella se'n va tornar convençuda que sí que havia estat un malson, però quan va arribar va encontrar la finestra oberta. S'espantà i va córrer a tancar-la. Es va girar i va veure com d'un cop la porta es fermava. Va intentar obrir-la, estava tancada amb clau i no va poder fer res. Decidí finalment anar a gitar-se, però la llumeneta de la tauleta de nit s'apagà.

De repent es van sentir uns crits, eren de la xiqueta. Els pares es van despertar i van córrer a veure el que passava, però ... ja era massa tard... l'únic que hi havia era sang i un text a la paret que deia: La quarantamaula ha estat ací.

Els pares van esclatar en plors i van mirar per la finestra oberta. Se sentien unes rialles, i van veure que es tractava de l'assassí, que anava saltant per les teulades amb el cadàver de la xiqueta a la boca.

Dalí Koning Thijssen. 3r ESO B.

Escaneja aquest codi QR per a descobrir el llibre il·lustrat creat per l'alumnat de 3r d'ESO

Microrrelatos

Los alumnos de 3º ESO, con la ayuda de la profesora de lengua castellana y literatura, Elena, han escrito una serie de microrrelatos. A continuación os presentamos unos de los seleccionados.

Esperamos que os gusten!

Puerta al infierno

Otra vez, con miedo de pasar por el umbral y encontrar al monstruo, con botellas vacías a su alrededor. Un niño tenía un rompecabezas que quería montar. Pasó horas intentando encajar las piezas, pero cuando finalmente acabó, se dio cuenta de que faltaba una. Se pasó horas buscando la pieza, pero al final.

Júlia Prieto Jover

La nieve

Me desperté el día de Navidad, abrí las ventanas y vi un paisaje en blanco. Pensé que no me había despertado, me pellizqué, pero no. Era del todo real. Por primera vez después de, quizás, seis o siete años (había perdido la cuenta); viví una experiencia que se había perdido del todo en mis memorias, y que ni siquiera estaba en la de algunas personas. Después de días, meses, años... estaba viendo la nieve.

Gerard Ferre Gisbert

No estás sola

Una chica siempre hablaba para ella, mientras hacía la cama, los deberes... Un día se dio cuenta de que no estaba ella sola. Por eso, hablaba siempre.

Aitana Bermúdez Baldó

La pieza imprescindible

Un niño tenía un rompecabezas que quería montar. Pasó horas intentando encajar las piezas, pero cuando finalmente acabó, se dio cuenta de que faltaba una. Se pasó horas buscando la pieza, pero al final.

Ana Ferre Nadal

Luces y sombras

Miro a la luz, miro a la sombra, y pienso... si lo más rápido que hay es la luz, ¿cómo es que la sombra llega primero?

Dalí Koning Thijssen

Caída inesperada

Me caí, solo recuerdo ver pasar mi vida por delante; del resto no me acuerdo.

Marc Vicedo Pastor

Microrelats

L'alumnt de 3r ESO, ha escrit una sèrie de microrelats en l'assignatura de Valencià. La temàtica d'aquest any ha sigut la de les festes de Moros i cristians.

Tot seguit vos presentem alguns d'aquests!

Dia de l'entrada, el dia més esperat per mi.
Arribe al pont, pujat al cavall.
La gent em mira amb cara estranya.
Comence a marejar-me. La gent corre, crida, plora.
Quan òbric els ulls veig un rellotge estrany amb unes ratlles rectes, molt rectes i un xiulit agut i continu.
Veig el meu cos, uns homes amb bates llargues i blanques estan angoixats posant-me unes plaques al pit.
Tanque els ulls.
Em torne a despertar, torne a estar a dalt del cavall.

Aitana Bermúdez Baldó

Les festes, les festes ja quasi comencen!
Demà, caixes: un gran dia de festa i amigues.
Dissabte l'entrada, entrada i desfiles i rius i cantes.
Que bé t'ho passes!
I Sant Blai diumenge.
Què ens esperen aquestes festes? Diversió, soroll i més coses que pots pensar.
La gent beu i no veu. La gent es diverteix i no recorda.
Alguns sí, alguns no beuen i veuen, es diverteixen i recorden; però tots ho viuen i somriuen.

Sira Galvañ Calatayud

Un dia, ella es va despertar i al col·legi se'n va anar.
En acabar les classes, a casa d'una amiga va entrar i els pares d'aquesta no paraven de cridar: "Les caixes, les caixes !"
La xiqueta, tota emocionada, va dir:
-Que ja estem en festes !?
-No, de mudança. ?

Mara Silvestre Vañó

La xiqueta estava vestint-se: la camisa blanca, l'americana... Se n'anava a les festes del poble veí, havia de tocar en els mosqueters.

Quan arriba, veu totes les persones vestides de negre. Tots menys ella, clar! No sabia què estava passant quan, de repent, veu una gran caixa marró i tots els del voltant amb els ulls rojos.

Amanda Tecles Francés

Ja són festes i venen molts estrangers a gaudir d'elles.

Lluís es fa amic d'un d'ells perquè li dona diners i llepolies. Van els dos junts cap al cotxe on aquest té els diners...

Mai més va poder celebrar les festes del seu poble.

Aitor Vives Pastor

S'escolten disbars, mascletades i molt de soroll.

El xiquet mira el calendari, és febrer, són festes!

Ell és a sa casa, son pare no està des de fa un temps. Mai li van explicar per què un dia se'n va anar de casa amb una roba obscura i amb un casc.

Sa mare està al menjador. Es mossega les ungles.

El xiquet torna a sentir els masclets. Té ganes d'eixir, ja que són festes. I tampoc espera molt. Ix fora i comença a caminar cap a la plaça.

PUM, PUM, PUM. Més i més soroll.

Arriba a la plaça i no troba a ningú. On estan tots? Pensa.

PUM, altre masclet.

Un dolor intens en la panxa ara té. Mira cap a baix, color roig, com el seu vestit de fester.

PUM, altre masclet.

Altres xiquets que caurà a terra com ell.

Daniela Cantó Cantó

Viaje a Almagro

Por Júlia Baldó Molina
1º Bachillerato

El fin de semana del 14 al 15 de diciembre, tanto los alumnos de primero y segundo de Bachillerato como el profesorado, acompañados por sus familiares, nos fuimos de viaje cultural a Almagro, una ciudad y municipio español de la provincia de Ciudad Real, en la comunidad autónoma de Castilla - la Mancha, que destaca por su increíble casco histórico y por su corral de comedias, único ejemplo de teatro del siglo XVII español, conservado íntegramente.

Durante nuestra estancia, nos albergamos en el hotel "Maestrazgo de Calatrava" y tuvimos una visita guiada por los lugares más emblemáticos de la ciudad, de la que me gustaría destacar la Plaza Mayor y el Barrio judío. Por la noche, asistimos a la representación de una obra en el corral de comedias, cuya duración fue de unos noventa minutos y que os voy a resumir a continuación.

La obra se titula Los cómicos de la lengua y el Retablo de las Maravillas y en ella, cinco bufones contaron la

historia del propio corral de comedias de Almagro, a la vez que contaron sus aventuras y desventuras. Tras esto, Chirinos y Chanfalla, dos "cómicos de la lengua" presentaron un retablo de figuras inexistentes con el objetivo de engañar a la población.

Finalmente, el domingo 15 visitamos el municipio Campo de Criptana, en concreto, la Sierra de los Molinos, donde aún quedan algunos de los molinos que motivaron a escribir a Cervantes el episodio de los molinos/gigantes en su obra maestra. Allí tuvimos la oportunidad de visitar el Molino Museo de Sara Montiel, el Molino Infante (en el que nos enseñaron cómo funcionan los

molinos) y el Centro de Interpretación en el que había varias salas, algunas de ellas con cuadros, esculturas... dedicadas a Don Quijote de la Mancha.

En conclusión, fue un viaje estupendo en el que pudimos establecer relaciones diferentes con nuestros profesores, lejos de la enseñanza y aprendimos más sobre temas que ya habíamos trabajado en clase.

En especial, me gustaría destacar la intención crítica de la obra que vimos en Almagro. En ella se criticaba cómo la baja ignorancia y la falta de pensamiento crítico te llevan a vivir bajo el engaño y las mentiras.

¡Fue un viaje para recordar!

PER TONI NAVARRO

Em dic Toni Navarro, i aquesta setmana he viscut una experiència que m'ha colpit profundament. El meu amic, Vicent Pardo, té casa a Paiporta, al costat del barranc del Poyo, i amb la DANA que va colpejar la Comunitat Valenciana, la seua llar ha quedat completament devastada. Vicent sol dir amb ironia que la seua casa està en "segona línia de platja", però aquesta vegada la broma s'ha fet realitat amb conseqüències terribles: l'aigua va inundar la casa fins a metre i mig d'altura, deixant un rastre de fang de més de 40 centímetres d'espessor.

Des de divendres, 1 de novembre, fins dimarts, 5 de novembre, un grup d'amics ens hem mobilitzat per

Solidaritat en temps de DANA

ajudar Vicent. La feina ha sigut intensa i esgotadora, tant físicament com emocionalment. Ens hem dedicat a netejar, a tirar mobles i electrodomèstics destrossats i a reparar tot el que es poguera salvar. La sensació de desolació era enorme. Cada peça de mobiliari, cada record que retiràvem, representava una pèrdua que el meu amic no podrà recuperar. Sovint, era difícil decidir què tirar i què conservar, amb la por que el que llancem pugua fer falta més endavant.

UN PAISATGE DESOLADOR I PLE DE CAOS

Els carrers de Paiporta estaven plens de fang, de mobles amuntegats i de cotxes arrossegats per la força de l'aigua. Lolor era insuportable, una barreja de fang i putrefacció que omplia l'ambient i ens recordava la magnitud del desastre. Enmig d'aquest paisatge desolador, no estàvem sols. Molta gent va acudir per ajudar els afectats, i la major part d'ells eren joves, entre 25 i 30 anys, que no van dubtar en posar-se a treballar per alleujar el dolor de les famílies afectades.

Al principi, els voluntaris s'encarregaven de buidar les cases i netejar l'entorn, però a mesura que passaven els dies, l'ajuda es va organitzar millor. Van començar a arribar persones amb menjar per als

afectats i per als que ajudaven, i a partir de diumenge, equips sanitaris es van desplaçar per oferir assistència mèdica i portar medicaments a qui els necessitava.

DIFICULTATS D'ACCÉS I UNA LLIÇÓ DE SOLIDARITAT

Accedir a Paiporta no va ser fàcil. Les carreteres i autovies estaven bloquejades, amb vehicles amuntegats i restes de la tempesta que complicaven molt l'arribada de l'ajuda. Tot i aquestes dificultats, l'esperit de solidaritat va fer que la gent continuara arribant i treballant sense descans.

Aquestes jornades han sigut una lliçó de vida. La destrucció que hem vist ens fa reflexionar sobre la vulnerabilitat de les nostres vides davant la força de la natura, però també sobre el poder de la solidaritat. Estic profundament agraït als voluntaris, als sanitaris, a tots els amics que han estat ací per Vicent i per altres famílies de Paiporta.

Aquesta experiència m'ha ensenyat que, tot i la devastació, l'ajuda mútua ens dona forces per continuar. Gràcies a tots els que han estat ací per Vicent i per tots els que ho necessitaven. Hui som més forts i més units, i sabem que, en moments difícils, sempre hi haurà persones disposades a ajudar.

Carrer Metge Peset, de Paiporta

Veïns i amics traient el mobiliari de les vivendes

Entrevista a Francesc Vanyó Reig

Per Paula Beneyto i Joan Puerto. Alumnes de 1r de Batxillerat. Dibuix tècnic

La entrevista s'ha realitzat a Francesc Vanyó Reig, exalumne de l'IES de Bocairent, llicenciat en informàtica i actualment treballa en les Nacions Unides.

Per què vas decidir estudiar informàtica?

La meua idea era estudiar arquitectura o alguna enginyeria relacionada amb temes de construcció, perquè em cridava bastant l'atenció i a més, Dibuix Tècnic m'agradava molt.

Però els meus pares van comprar un ordinador i vaig decidir desmuntar-lo sencer, i vaig descobrir que aquell tipus de coses em cridaven l'atenció. A mesura que anava passant el temps tenia més clar que la informàtica m'entusiasmava, així que, vaig arribar a la conclusió que ser informàtic era la professió que volia tindre en el futur.

Com vas aconseguir entrar a treballar en l'ONU?, Què et va motivar a treballar-hi, i què t'ha canviat aquesta experiència?

Abans treballava en una consultora i tenia companys que m'havien dit que s'havia obert una base de les Nacions Unides a València. Això em va despertar la curiositat, i vaig començar a investigar. Vaig veure que un parell de companys havien anat a treballar allí, així que els vaig preguntar sobre la dinàmica que portaven, el tipus de feina que feien, interessant-me per aquest àmbit. A més, el fet de conèixer la tasca humanitària de l'ONU em va fer plantejar-me un canvi. Ja no volia treballar per a empreses on l'objectiu principal era generar beneficis, sinó que volia que la meua feina tinguera un impacte positiu en la societat. Pensar que, gràcies al meu treball, hi ha persones al món que poden estar

millor em va resultar molt motivador, i per això vaig començar a buscar oportunitats en aquesta organització.

A l'ONU es pot entrar de dues maneres diferents: com a professional extern, on et contracten per a un treball concret durant un període de temps determinat, o com a funcionari internacional, on cal superar un procés de selecció que inclou oposicions, exàmens i entrevistes.

El que realment em va motivar va ser la possibilitat de contribuir a un món millor: ajudar persones i països, evitar conflictes, com en el cas de la guerra d'Ucraïna, que ha generat molts problemes i ha requerit un gran esforç internacional.

Quines habilitats necessita tindre algú que vulga treballar en tecnologia per a una organització com l'ONU?

Més o menys, es necessiten unes habilitats anomenades "soft skills", com el treball entre persones, ja que en el dia a dia es treballa amb molta gent de molts països de diferents cultures, així que s'han de respectar els uns als altres per a no faltar el respecte ni a les persones ni a les cultures. D'altra banda, per la part tècnica, es busquen diferents habilitats tecnològiques, com saber emprar certes ferramentes i tecnologies, etc., fins a habilitats artístiques (com dibuixar) perquè hi col·laboren en temes de geolocalització relacionat amb àmbits estratègics durant les

guerres, per exemple. Així que, a l'ONU hi poden treballar tant informàtics i enginyers com topògrafs i arquitectes. No obstant això, altres professions com la d'advocat o economista també tenen cabuda dins de l'ONU.

Com contribuïx el teu treball en l'ONU als objectius de desenvolupament sostenible?

Cada pilar del desenvolupament sostenible compta amb 17 punts base, com ara l'accés al menjar i a l'aigua a escala mundial o el canvi climàtic, que hem experimentat de primera mà amb fenòmens com la DANA. De fet, aquest últim és un exemple pràctic de com el canvi climàtic impacta el desenvolupament sostenible. Un cas concret el trobem a la base de dades de l'ONU a València, situada a Quart de Poblet. Aquest centre és el principal i més gran a nivell mundial, oferint servei a tot el món. Durant la DANA, el centre de dades es va inundar amb un metre d'aigua, fet que va obligar els treballadors a traslladar tota la informació al centre de dades secundari, ubicat al sud d'Itàlia. L'equip va treballar durant quatre dies seguits, amb descansos màxims de quatre hores diàries, per garantir la seguretat de les dades.

Tot i l'afectació per la inundació, no es va perdre cap dada, ja que la infraestructura del centre està suspesa a més d'un metre sobre el nivell del terra. Aquesta mesura es va prendre basant-se en estudis previs sobre el canvi climàtic, que ja preveïen possibles inundacions d'aquesta magnitud. Així doncs, la

relació entre el treball diari i el desenvolupament sostenible és evident. A més, dins del centre de dades, hi ha equips que donen suport a diverses missions de l'ONU en diferents països. Per exemple, han hagut de traslladar missions senceres d'una regió a una altra a causa de l'augment del nivell de l'aigua, que fa inviable la seva permanència en determinades zones. També col·laboren amb l'Organització Meteorològica Mundial, proporcionant dades per a la previsió del clima i així anticipar futurs desastres naturals.

Pel que fa a altres aspectes del desenvolupament sostenible, encara que el treball tecnològic no ho reflecteixi directament en el dia a dia, hi ha companys que treballen en zones com el Congo, el Banya d'Àfrica o el Sàhara. En aquestes regions, s'estan desenvolupant iniciatives per a una indústria sostenible adaptada als recursos locals. Un dels projectes més destacats és la creació d'una barrera

ecològica d'arbres per frenar l'expansió del Sàhara cap al sud. Aquesta iniciativa busca evitar que la desertificació faci impossible el cultiu de la terra i, per tant, pose en risc l'alimentació de la població local. Gràcies a aquest programa, s'han recuperat terres que ara es poden conrear, i han donat lloc a camps de centenars de quilòmetres quadrats productius.

A més de garantir aliments per a més persones, aquest projecte ha afavorit l'aparició d'una nova indústria basada en fibres naturals com a alternativa a les fibres plàstiques. Aquestes fibres es cultiven en les terres recuperades i es transformen en teixits similars al cotó. Es crea així una economia sostenible que ja comença a exportar els seus productes a escala mundial.

Com descriuries el treball diari d'un informàtic en l'ONU?

El treball diari d'un informàtic en l'ONU és un poc estressant, com tots els treballs. Es treballa a una oficina, on s'utilitzen ordinadors. A més, en moltes ocasions s'han d'atendre telefonades amb persones de diferent nacionalitat, en què s'hi troben problemes per a comunicar-se, ja que ambdós no comparteixen el mateix idioma. Fran menciona que ell treballa en un grup molt crític, ja que s'encarrega de controlar el centre de dades, i per tant, el treball de molta gent depèn del seu. Però sobretot, també depenen vides humanes, perquè si alguna persona que es troba en qualsevol ajuda humanitària solucionant problemes (bèl·lics,

sanitaris, etc.) no té les suficients dades per a dur a terme aquella ajuda, pot causar la seua desaparició o la mort, i fins i tot la mort de les persones que reben aquelles ajudes. Per exemple, a la guerra d'Ucraïna, el seu paper va ser important ja que va ajudar a la mobilització de moltes ajudes humanitàries per a salvar les vides dels ucraïnesos.

Quin consideres que és el major impacte que l'ONU té en el món hui dia?

Un dels impactes més grans, però menys visibles, és el tancament progressiu de missions de l'ONU per tot el món. Des del 2014 no s'ha obert cap missió nova, excepte l'ampliació de la part d'Ucraïna. Això significa que, malgrat tot el que està passant, el món està millor ara que fa deu anys. De fet, està millor que fa vint, i millor que fa trenta. Aquest progrés no es deu només a l'ONU, sinó que la humanitat en conjunt ha avançat en la mateixa direcció. Això no vol dir que el futur siga previsible, però en el 90% dels casos, quan es tanca una missió, és perquè el país en qüestió ja és capaç de ser independent i avançar per si mateix. D'altra banda, en l'actualitat, hi ha discursos que, tot i la seua importància, semblen estar mal vistos en xarxes socials. Parlar de feminisme, igualtat, canvi climàtic o desenvolupament sostenible sembla que ja no està de moda. No obstant això, l'ONU continua sent un espai on qualsevol país té un representant que pot exposar la realitat del seu territori en un entorn segur.

Fa 75 anys que es va crear l'ONU, i abans d'això, un país no podia acusar un altre de determinades accions sense risc de desencadenar un conflicte econòmic o fins i tot una guerra. Per això, més enllà de la seua tasca humanitària, la seua funció essencial és garantir un espai on es puga parlar lliurement, amb respecte, sense por de qui governa o qui deixa de governar.

L'ONU utilitza la IA en els seus projectes?

Sí que s'utilitza la IA a l'ONU, a l'igual que la majoria de la societat de hui en dia, ja que és una

ferramenta molt interessant i molt potent, però també perillosa. Dins l'ONU s'elaboren unes intel·ligències artificials internes que sols controlen ells, per poder gestionar i treballar amb informació sensible que molt poca gent la pot saber. A més, en el treball diari, la IA s'empra per a buscar informació i analitzar dades internes de documentació interna, ja que facilita molt aquestes tasques.

D'altra banda, la intel·ligència artificial també és utilitzada a la geolocalització perquè pot adonar-se de detalls importants que per a les persones els resulta bastant complicat fer-ho. També, a les xarxes socials s'aplica la IA per a detectar patrons de discursos de persones importants, i així adonar-se de missatges ocults que poden ser ofensius per a certs llocs. Fran recalca que, la IA és una ferramenta que s'ha d'utilitzar bé, perquè quan s'hi accedeix per preguntar sobre alguna cosa de la qual no saps res, pot dir informació poc vertadera, i això pot ser perillós. Fran afegeix que, la intel·ligència artificial és la ferramenta més revolucionària i més potent d'aquest segle, sempre i quan es faça un bon ús d'ella. No obstant això, s'ha d'anar amb molt de compte perquè les IA creades per grans institucions poden manipular la informació en certs aspectes (polítics, constitucionals, etc.).

Hi ha alguna cosa en el teu treball que es faça sentir que estàs ajudant a millorar el món?

Es pot veure com el temps de feina i les tasques que realitza es tradueixen en un impacte real. En el meu cas, estic molt vinculat a la part de telecomunicacions i, de vegades, em comuniquen que una missió té problemes d'accés a internet. Inicialment, simplement s'intenta veure què està passant, però quan s'analitza el problema amb més profunditat i es parla amb els superiors, es pot descobrir que la situació és molt més greu.

De vegades, aquestes missions estan incomunicades perquè totes les empreses de telecomunicacions del voltant han tallat les comunicacions, i l'ONU es converteix en l'única finestra que

tenen per informar el món del que realment està passant i, alhora, per poder rebre informació essencial per a ells mateixos.

Fins i tot tinc un company que recentment ha fugit de Gaza amb la seva família. És d'Egipte i va haver de fugir amb la seva dona i els seus quatre fills de la mà, escapant d'una situació insostenible. Treballava a la zona i, en un context així, si les comunicacions fallen, no pot ni tan sols contactar amb l'organització per demanar ajuda per fugir d'allí.

És en aquests moments quan es veu clarament que el treball que fan té una traducció real i immediata, de vegades el mateix dia o l'endemà. I això fa prendre consciència que, d'alguna manera, s'està ajudant a persones que realment ho necessiten.

Entrevista a Inés Sanchis

Per Borja Vañó, Aitor Vives i Joan Beneyto 3r d'ESO

El passat 12 de març, l'alumnat de 3r d'ESO va tindre l'orgull d'acollir a la jove emprenedora Inés Sanchis, que els va explicar les dificultats i beneficis de treballar com a autònoma, especialment en el sector sanitari de la podologia. S'analitzaren els reptes dels inicis professionals, el paper fonamental de les pràctiques durant els estudis, el suport de la família i les conseqüències de la pandèmia per a muntar un negoci.

Se subratlla la importància de l'actualització constant i les complicacions administratives a l'hora de crear un negoci. Inés ens conta com van ser els anys de pandèmia, a més de l'adaptació a les noves metodologies d'estudi, ja que es necessita una formació contínua. També ens explica la gestió del temps, la flexibilitat horària, la responsabilitat financera i el pagament d'impostos.

Ella va començar treballant en una clínica podològica a Ontinyent, però un temps després va decidir muntar el seu propi negoci al seu poble,

Bocairent. Va explicar la seua evolució al llarg del temps: tot i començar amb pocs clients, amb constància i el suport dels seus pares va aconseguir el seu objectiu, que era oferir aquest servei a la seua localitat i guanyar-se la confiança dels seus habitants.

Finalment, la van anomenar presidenta de l'Associació de Comerciants d'Arts Bocairent (ACIS), una entitat que agrupa petits negocis locals per impulsar el comerç de proximitat. Inés va destacar que formar part d'aquesta associació li ha permés col·laborar amb altres professionals del poble, participar en campanyes conjuntes de promoció i

rebre suport mutu davant dels reptes que afecten els comerços xicotets. Per a ella, ACIS no sols és una xarxa de suport, sinó també una oportunitat per fer créixer el seu projecte dins del teixit comercial de Bocairent.

Quan va acabar la presentació, l'alumnat va fer unes preguntes:

Què et va impulsar a estudiar aquesta carrera?

Em va motivar la passió per l'àmbit sanitari i el desig d'ajudar les persones. Des de jove, sabia que volia aportar solucions als problemes dels meus pacients. A més, la podologia em va semblar una especialitat molt completa, on pots tindre un tracte molt proper amb la gent i veure resultats visibles en poc de temps.

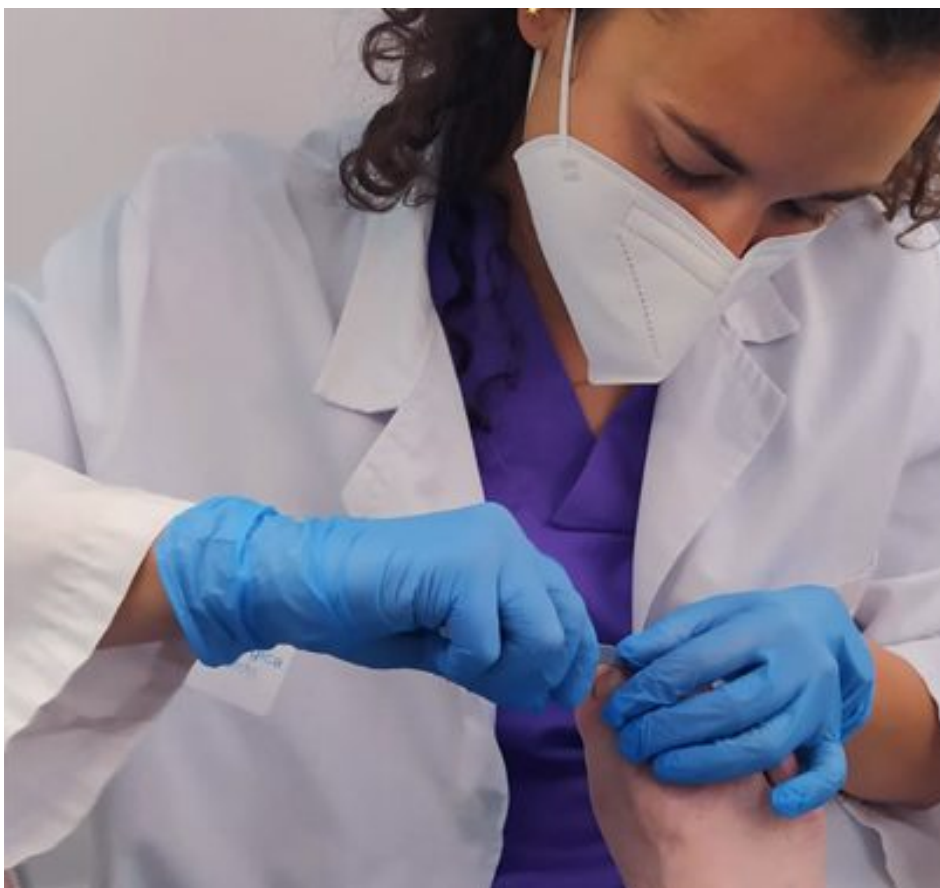
Creus que el teu negoci té viabilitat a llarg termini?

Sí, al principi va costar, però ara tinc una base de clients habituals, i com que soc l'únic centre de podologia a la localitat, veig futur en el meu projecte. A més, la gent cada vegada dona més importància a la salut dels peus, sobretot persones majors o esportistes.

Què et va motivar a començar el teu negoci?

La passió pel projecte, el desig de ser independent i controlar el meu temps. Volia crear alguna cosa pròpia

en un àmbit que m'apassiona. També volia oferir un servei de qualitat al meu poble, on abans no estava disponible.

Quins passos has hagut de fer per a muntar el teu negoci?

Vaig haver de fer molts tràmits burocràtics i passar inspeccions sanitàries, amb una gran despesa econòmica. També vaig haver de buscar proveïdors, condicionar el local i aprendre a portar la comptabilitat i la gestió del negoci.

Què és el que més et satisfà en el teu negoci?

Treballar al meu poble i poder ajudar la gent d'ací, a més de gaudir de flexibilitat horària. És molt gratificant quan veus que una persona millora gràcies al teu tractament i et dona les gràcies.

Com ha sigut l'evolució del teu negoci des del començament?

Al principi venia poca gent, però amb esforç he guanyat confiança i he pogut millorar la maquinària i el servei. Ara tinc més pacients, més experiència i també més recursos per invertir en el negoci.

Tens previst algun canvi per al teu negoci en el futur?

Vull millorar la maquinària i, si és possible, contractar algú per a l'atenció telefònica i la recepció. També m'agradaria oferir nous serveis o col·laborar amb altres professionals de la salut.

Com vas aconseguir la financiació per començar?

Gràcies als meus pares i a algunes ajudes de l'estat, vaig començar amb les màquines bàsiques i he anat millorant-les. Sense aquest suport inicial hauria sigut molt complicat tirar endavant.

De qui vas rebre suport a l'inici?

Especialment dels meus pares, que em van donar suport econòmic i emocional. També d'amistats i alguns professors que sempre em van animar.

Alguna vegada has tingut ganes de tirar la tovallola?

Sí, però mai ho he contemplat seriosament perquè aquest projecte m'apassiona i no tenia un pla alternatiu. Quan estàs esgotada o tens problemes, és normal dubtar,

però la il·lusió m'ha fet continuar.

Tenies alguna alternativa si no funcionava el negoci?

No, confiava plenament en el meu pla principal i no vaig preparar un pla B. Hauria buscat treball en alguna clínica, però sempre vaig apostar per aquest projecte.

Creus que tenies suficient experiència quan vas obrir l'empresa?

Sí, havia treballat abans en una clínica i durant les pràctiques universitàries, així que em sentia preparada. A més, m'he format contínuament i he buscat assessorament per a no sentir-me sola.

Estaves segura que anava a eixir bé quan vas muntar l'empresa?

No del tot, però tenia una gran motivació i una visió clara. Amb esforç, tot va anar agafant forma. Els inicis sempre són difícils, però creure en el que fas és fonamental.

En conclusió, va ser una xarrada d'on l'alumnat va poder extraure molta informació per aprendre sobre el món de l'emprenedoria i ser conscients de tota la feina que comporta ser autònom i muntar un negoci.

Experiències en antigues fàbriques bocairentines

Per Júlia Asensio Penadés
Alumna de 4t d'ESO

El darrer dijous 24 d'abril vaig entrevistar a Vicenta Torres Rodríguez, la meua àvia i una de les treballadores de l'antiga fàbrica de "Sisto Belda". Fàbriques com esta es dedicaven al sector tèxtil i acollien un elevat nombre de treballadors. Esta dona està a punt de complir els 74 anys i en la seua joventut va treballar durant deu anys en l'esmentada empresa. En la següent entrevista ens conta la seua experiència:

Sempre has viscut a Bocairent?

No, jo quan era menuda vivia en Ciutat Real, i als 13 anys els meus germans van prendre la decisió de mudar-se i viure a viure a Bocairent. En aquell moment en el meu poble es van introduir les màquines per treballar el camp i ja no era necessari que tanta gent treballara, ja que acceleraven molt el procés. Mon pare i els meus germans eren camperols i la falta de feina va fer que molta gent se n'anara a viure a altres zones d'Espanya, com ara la Comunitat Valenciana. Els meus pares tenien quasi cinquanta anys quan això va ocórrer i probablement mai no es van poder adaptar completament a Bocairent. Altres membres de la meua família se'n van anar a altres llocs, com ara Madrid o fins i tot Austràlia, tot i que ja hem perdut el contacte amb aquesta part de la família.

Com van ser els primers dies de la teua arribada a Bocairent?

Els primers dies van ser molt complicats, ací es parlava una altra llengua i Bocairent pareixia un altre país. Me'n recorde d'anar al mercat i no entendre res del que la gent deia.

Et va canviar molt la vida quan vas viure a viure ací?

La vida era prou distinta. Allí nosaltres teníem una casa gran amb un pou, i quan ens vam mudar ací, vam llogar una casa en el barri vell. Jo vaig començar a treballar i també vaig haver d'ensenyar-me una llengua completament desconeguda per a mi. A més, vaig deixar amistats i família enrere.

Vas reprendre els teus estudis una vegada vas arribar a Bocairent?

En el meu poble vaig anar a l'escola, però una vegada vaig arribar a Bocairent, no vaig anar mai més a classe i ja em vaig dedicar a treballar en la fàbrica de "Sisto Belda" fins que em vaig casar.

Quins membres de la teua família treballaven també en el sector tèxtil?

De la meua família tan sols la meua germana es dedicava al sector tèxtil. La resta es dedicava a altres feines, mon pare ,per exemple, era obrer. Ell va haver d'aprendre una altra feina quan vam viure ací, ja que ell tota la vida havia sigut camperol.

Quina era la funció laboral que complies?

En l'empresa, jo elaborava "xurros". Estos eren com ara les bobines en les quals s'enrotllava el fil. Estos "xurros", eren una part essencial en l'elaboració de productes tèxtils, ja que una vegada elaborats, es col·locaven en el telar per fabricar les mantes. Col·loquialment, es coneix este artefacte com a "xurro", ja que era semblant a l'aliment que porta este nom.

Van haver-hi canvis en la tecnologia de les màquines durant el temps que vas estar treballant a l'empresa?

La veritat és que no va haver cap canvi, he d'admetre que des del moment que vaig entrar a la fàbrica estaven les mateixes màquines que quan me'n vaig anar. Jo tan sols vaig treballar durant deu anys i no va haver-hi cap renovació durant aquell període.

Com condicionava el fet d'utilitzar maquinària moderna a l'hora de treballar?

Al principi d'entrar a treballar es podia fer una mica més complicat, però una volta t'ensenyaves era molt senzill. El treball era repetitiu i tan sols havia de canviar el "xurro" de la "xurrera" en el moment que este ja estava ple.

Què em pots contar dels altres elements que condicionaven l'ambient de treball, com ara els companys o els caps de l'empresa?

La relació amb els companys era molt bona, jo treballava amb dones i hi havia molt bona relació entre nosaltres. Els caps de l'empresa no solien acudir a supervisar el nostre treball, solia haver un encarregat en un despatx però este no era el propietari de l'empresa.

Condicionava el teu treball el fet de ser dona?

No condicionava el meu treball, l'únic que passava era que

nosaltres acomplíem amb unes tasques diferents d'aquelles que feien els homes. Els homes normalment treballaven amb les màquines més grans i nosaltres amb la "xurrera". A més, els llocs de l'empresa amb més nivell eren ocupats per homes.

La relació amb els companys de treball s'estenia fora de la fàbrica?

En el meu cas, tot i que tenia bona relació amb els companys, esta no s'estenia més enllà de la fàbrica.

Quin tipus de vida social tenies en Bocairent?

En aquella època, la gent havia d'estar a casa prompte. Ací abans hi havia un cine i el cap de

setmana anàvem allí a distraure'ns, després, solíem comprar alguna pasta de "Gràcia" i passejàvem una estona.

Com vas viure la crisi i la desaparició del sector tèxtil en Bocairent?

A mi no em va afectar, ja que jo ja m'havia casat i havia deixat la feina abans que això passara. El meu home no treballava en el sector tèxtil i a ell tampoc el va afectar.

Gràcies per la teua atenció, ha sigut molt interessant conèixer la teua història i saber més sobre l'estil de vida de la gent fa unes dècades. És molt interessant aprendre sobre tot allò que ara ha canviat dràsticament

ENTREVISTA A MERCE SANZ RISUEÑO

Per María Belda Sanz i
M^aInés Beneyto Santos
4t ESO
Expressió Artística

Hola a tots, estem aquí, amb Merce Risueño, i anem a fer-li unes preguntes sobre la empresa de disseny i la seua confecció de bolsos

Per què vas decidir començar amb el món de la costura?

Dons, a mi el món de la costura m'ha agradat sempre, des de xicoteta, on ja treballava des de xicoteta, ja que ací a Bocairent és tot tèxtil, i jo quan vaig complir 14, vaig decidir dedicar-me a açò, ja que abans, anaven a les cases per buscar gent per al tèxtil, jo treballava de matí i per les vesprades em dedicava a la costura. A mi m'agradava molt fer-me abrics i bolsos, sobre tot, ho feia reciclat.

Penses retirar-te molt prompte d'aquesta feina?

A mi moltes vegades em diuen, quan penses retirar-te, i jo sempre dic que a la gent que ens agraden aquestes feines, i tot aquest món, no es retirem mai, es un sentiment

que ens naix, i per això no ens retirem mai, també em diuen que tire les màquines quan em retire, però es que no vaja a fer-ho, ja que m'agrada molt.

Per què t'agrada tan aquest món de la costura?

No ho se, sempre m'ha agradat i ha sigut un sentiment molt important per a mi. Pot ser siga ja que les meues germanes totes han segut perruqueres, i de voler fer algo nou, em vaig encantar amb aquest món.

En algun moment has pensat en deixar-ho?

Si, moltes vegades. Jo em vaig deixar la fabrica per a poder dedicar-me a lo meu. Jo vaig pensar en deixar la fabrica però jo ja ho tenia tot, tenia una casa, un

cotxe, els meus fills ja tenien una carrera, tenia sobre 56-57 anys i em vaig deixar l'empresa. Em preguntaven que si estava loca i que perquè volia deixar-m'ho i jo vaig dir que el que em quedaven d'anys volia dedicar-me al que m'agradava de veritat.

Quines dificultats vas encontrar a l'hora d'emprendre aquest negoci?

La veritat es que costa molt, no es tant fàcil, t'ho tens que muntar tot, si vols vendre primer tens que fer-te una fulla en tot el que vas a gastar-te, per la meua part jo patia per si eixos diners em feien falta en casa, però costa un poc, tens que anar a comprar el material, fer-ho tu, fer també els patrons i en una fabrica la veritat es que jo pensava, t'alces a les huit fas la faena i prou, no tens tants mals de caps, en açò t'ho tens que pensar molt, a mi ja em va dir el jefe "ja voràs com acaba això i tornaràs", per m'agrada.

En el teu dia a dia utilitzes teles o materials reutilitzats?

Si, jo utilitze mostraris d'empreses com Euromoda, Levantex i també de Vialman. Però ara la roba està

dissenyada per a gastar-la i tirar-la, abans la roba pasava d'una germana a altra i així successivament. Ara la meua filla que te un bon jornal, compra roba de segona mà i li faig coses al seu xiquet de materials reutilitzats ja que en troços de tela es poden fer meravelles, jo he arribat a fer fins a passamuntanyes.

Despedida: Doncs fins així la entrevista amb Merce Risueño, moltes gràcies per tot el que ens has contat, estem molt agraïdes de que ens hages pogut dedicar part del teu temps.

ENTREVISTA A LAIA PASCUAL MORUNO

Per Júlia Asensio Penadés,
Zuzana Carbonell Urbisova
i África Carpena Ferre
4t ESO Expressió Artística

L'alumnat de l'optativa Expressió Artística hem tingut l'oportunitat d'entrevistar LAIA PASCUAL MORUNO, bocairentina llicenciada en Belles Arts, per tal d'acostar-nos al seu treball i al seu món.

Sempre has sabut que volies estudiar belles arts?

Sempre, sempre, no he sabut que volia estudiar belles arts, ja que des que era menudeta volia estudiar educació infantil. Però sí que és de veres que sempre m'ha agradat dibuixar i també la plàstica. Quan estava en quart d'ESO, com que havíem de decidir allò que volíem fer, m'ho vaig començar a replantejar i ja em vaig encaminar a estudiar belles arts o alguna cosa relacionada amb l'art. Aleshores, en lloc de fer el batxillerat ací, vaig baixar a Ontinyent per fer el batxillerat artístic.

Què és el que més t'agrada del teu treball?

M'agrada tot del meu treball, però el que més és la versatilitat que tinc. Jo al final estic en un taller fent arts plàstiques, però també me'n vaig a l'oficina i estic amb l'ordinador en el Photoshop. I faig fotos, fem reunions i parlem de projectes, pensem estands per a les fires, etc. Aleshores m'agrada que cada dia és una cosa nova i que també tinc llibertat per a decidir, un fet que les caps de l'empresa tenen molt en compte. També m'agrada el nostre equip de treball, que tot i ser molt xicotet, hi

ha molta comunicació i s'està molt bé. A més, som totes xiques, la qual cosa em pareix prou curiós.

Si no et dedicares al disseny de patrons, què t'agradaria fer?

Enfocat en el disseny, igual una altra branca que m'agradaria estudiar és el disseny en web. Bo, és una altra cosa menys artística, però és de veres que tinc inquietuds i al final ens hem d'adaptar un poc a les noves tecnologies i un poc al que ens ofereix el món. I si no, treballar en un equip creatiu per a alguna marca, tipus més marketing o directora creativa... Per pensar i per somiar, en algun

equip creatiu i no sé... hi ha tantes opcions que m'agradaria provar un poc de cada.

Estàs interessada en altres formes d'art?

Sí, al final jo crec que una persona que és artística, és com que li agrada tot, li agrada el cine, la música...

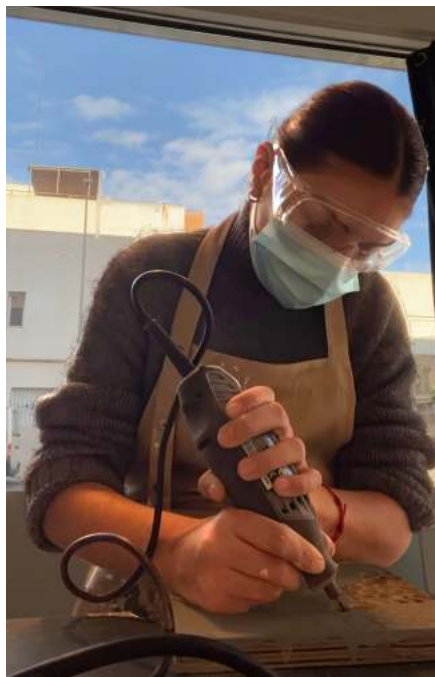
Encara que no em veig treballant en la música, per exemple; però és de veres que tenim com eixa sensibilitat que ens agrada anar a museus, o altres inquietuds com la fotografia, l'escriptura... Però bo, és com fora del treball, com a AFICIÓ.

Quina assignatura de la carrera et va agradar menys?

Doncs no recorde el nom, igual no en tinc una en concret, però diria les assignatures més teòriques, ja que al final és una carrera molt pràctica i és de veres que són obligatòries i les has de fer, i ja no és tant l'assignatura en si, també el professor que et toca, ja que igual et poden donar història de l'art i ho donen d'una forma molt dinàmica però si es posen a passar Power Points mentre estàs asseguda en una cadira durant 3 hores, doncs no és tan divertit.

Recorde una que era Història del món contemporani, que ens ficaven uns

vídeos molt estranys, i el professor no ajudava molt. Doncs igual seria eixa assignatura la que menys m'agradava. Però, en general les teòriques un poc.

Podries descriure'ns el que fas al teu treball exactament?

Doncs jo treballo per a un estudi de disseny, i està enfocat per a disseny d'interiors. No som una empresa de disseny d'interiors en si, però sí que treballem en empreses d'aquesta modalitat. I el que fem són dissenys, tractant tant el món del tèxtil (que destaca més per aquesta zona), i també fem murals, coses encarregades, etc que després ens ho compren empreses, que ho estampen

per exemple per a roba de llit, tapissats, etc. I per altra banda, també creem peces per al món de la ceràmica i fins i tot per a fusta, com és el cas de les manisets, peces més decorades per a superfícies, etc.

A part, Laia ha comentat que en la carrera que va estudiar, Belles arts, es toquen moltes branques diferents, com ara: escultura, disseny, fotografia, etc. I que és complicat especialitzar-te en alguna cosa en concret, encara que en els últims anys de carrera sí que hi ha optatives.

També ens va dir que en el seu cas, ella on més ha après és treballant, ja que així realment pots posar els teus coneixements en pràctica.

Respecte al seu treball, realitza un projecte manual, després l'escaneja i així amb el Photoshop ho digitalitza i té l'opció de crear escenaris ficticis com dormitoris, diferents habitacions, etc. per a proposar als clients.

Per últim, va afegir que està interessada en el disseny de pàgines web, ja que és un aspecte molt present a les nostres vides actualment.

Li agraïm el temps que ens ha dedicat i li desitgem bona sort en la seua trajectòria professional.

Algunes de les obres en les quals està treballant actualment.

Entrevista a Carmina Revert Aparicio

Per Ana Vañó Cantó
i Paula Ferre Tormo
4t ESO Expressió Artística

Bon dia a tots i totes! Hui tenim el plaer d'entrevistar a una arquitecta del nostre poble, qui ha destacat per la seua dedicació i passió per l'arquitectura. Els alumnes de 4t d'ESO de l'optativa d'Expressió Artística han preparat unes preguntes per conèixer millor la seua trajectòria professional i les seues experiències. Esperem que gaudiu d'aquesta entrevista tant com nosaltres.

On treballes actualment i en què consisteix el teu treball?

Treballo en el meu propi despatx, el qual vaig obrir al 2019 junt amb la meua parella. El despatx té moltes

vies de feina, ja que com s'ham format en diferents coses, agafem projectes molt diversos. Hi ha una part de projecte d'arquitectura de rehabilitació en el barri vell, també estem fent una mesella a la serra,...etc. A més, hi ha una part molt tècnica que es dedica a la digitalització d'edificis per a que es puguin gestionar (es recull tota la informació de l'edifici: quantes llums hi ha, finestres... en resum es fa per al manteniment). L'última part es posar en valor el patrimoni de Bocairent, fem visites guiades d'arquitectura pel casc antic. Heu fem perquè creem que tenim un

patrimoni molt important i moltes vegades la gent no sap apreciar el que tenim. En les visites es parla de la història de l'arquitectura, del pas del temps, de les textures dels edificis...etc. Per últim, he col·laborat en postals de febrer.

Com va sorgir la idea del negoci i va ser difícil emprendre-lo?

La idea del negoci va sorgir perquè com treballava per a altres arquitectes, em vaig donar conter que l'expressió arquitectònica que jo volia fer o els projectes si treballes per a una altra persona de vegades es complica ja que no et deixen fer-los. Aleshores, va arribar un dia que em vaig cansar i vaig decidir obrir el meu propi despatx junt amb la meua parella. A més, obrir un negoci es molt complicat i la majoria de gent tanca perquè quan comences si no tens d'una família d'arquitectes o tens molta red, has de tindre clients que confien en tu sabent que has treballat per a altres persones però no tens treball propi. El primer client que va anar al nostre despatx, va confiar en nosaltres. El despatx va començar molt poc a poc i més tard, ja vam començar a tindre més clients.

Per què vas decidir estudiar arquitectura? On vas estudiar? T'ha agradat la carrera?

La elecció d'arquitectura és una cosa que des de ben xicoteta volia ser. Ma mare em va dir que jo als quatre anys

ja volia ser arquitecta, i fins que estava en segon o tercer de carrera no m'ho vaig plantejar. Per tant, en el meu cas és vocacional, és una cosa que m'agrada, que disfrute i és part de qui soc.

Vaig estudiar en tres universitats diferents. Vaig començar la carrera en Barcelona, després la segona mitat la vaig acabar a Alacant, per proximitat a casa, i el Erasmus el vaig fer a la Bauhaus-Universität una universitat de Weimar. Haver estudiat en les tres universitats m'ha aportat diferents perspectives. En Barcelona vaig aprendre a fer edificis "tradicionals" o no tant tradicionals. En Alacant vaig aprendre a pensar, a saber qui era jo com a arquitecta, perquè no és el mateix haver de fer alguna cosa al peu de la lletra, i altra és saber que és el que realment vols fer tu. I al Erasmus, al haver anat a la Bauhaus que és part d'arquitectura, però molt guiada per l'escola d'art vaig poder aplicar i disfrutar molt de tot el que havia fet fins eixe moment.

Tens en compte l'arquitectura sostenible en els teus dissenys?

Evidentment, l'arquitectura sostenible és molt amplia, jo a l'hora de dissenyar quan comence un projecte el més important és el client, és el condicionant més important, ja que te unes idees, es tracta de sa casa i dels seus diners. Sa casa o la seua empresa. Però després hi ha unes coses que són bàsiques per a mi, i que formen part de l'arquitectura sostenible, una és tindre en compte

l'entorn on estem i l'orientació. Són coses molt bàsiques però una casa ben orientada consumeix menys energèticament que una mal orientada. Quan és un solar dins d'un nucli urbà, és més complicat. Però si són cases unifamiliars, per exemple, les cases de la serra o en un bancal, tot això pot anar treballant-se. Després els materials, hi ha materials nobles, que no són tòxics i amb els quals pots treballar i fer arquitectura molt bonica i tot això va influint en la manera que tenim de fer projectes, és una cosa important i és el que parlàvem abans, la normativa ara cada vegada és més estricta, intentant fomentar la part sostenible, perquè al final els edificis que de vegades es fan, la gent s'oblida que després tenen un cicle de vida, que continuen funcionant, que es mantenen i tot açò deu estar contemplat a l'hora de dissenyar, encara que no sempre és el cas.

Creus que són necessaris els coneixements d'art per al teu treball?

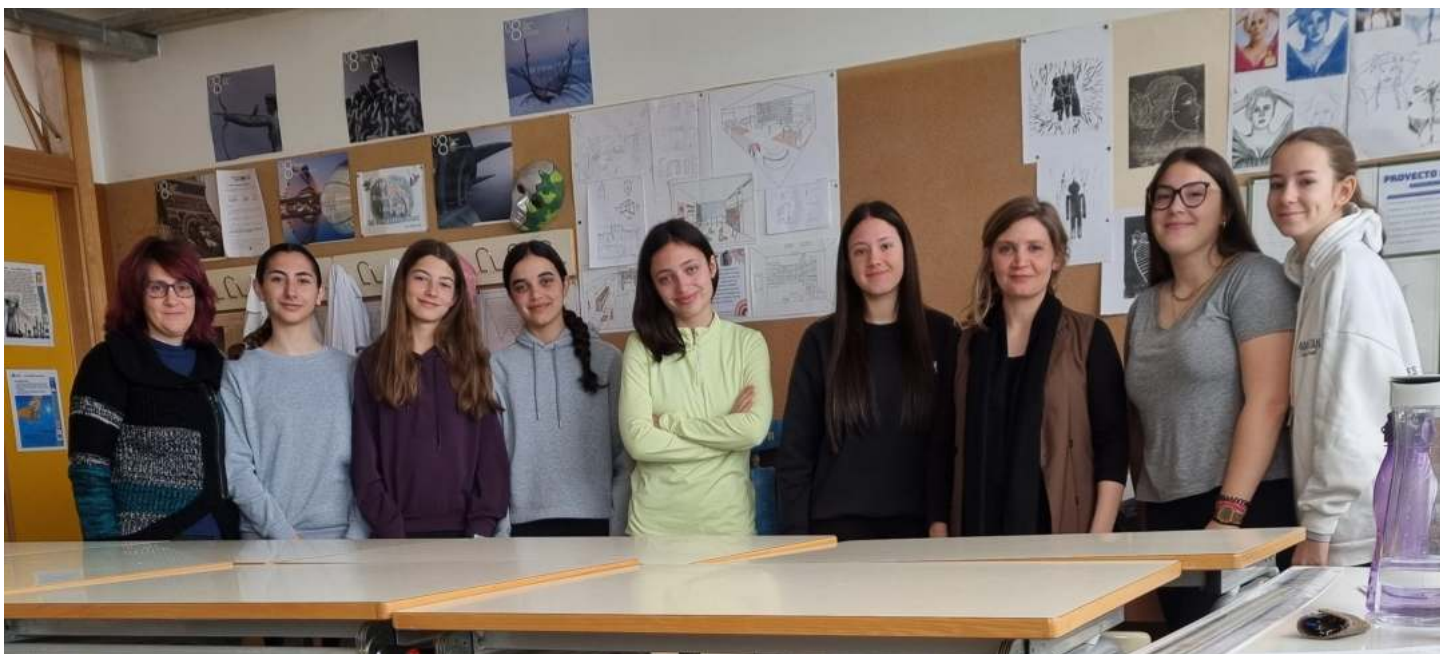
Absolutament, tu necessites tindre uns coneixements amplis tant d'art com de cultura general per poder aplicar, perquè quan t'encarreguen un projecte no saps mai per on pots eixir, quan més bagatge tingues més recursos tens a l'hora d'afrontar-lo. Per a mi haver après sobre art i haver treballat amb això em permet, ser capaç de generar un concepte del projecte i anar definint-lo acord a eixe projecte, encara que siguen cases tenen una part molt artística,

han de ser confortables però també han de ser agradables a la vista. La gent a vegades ho oblida però quan tu construeixes un edifici, forma part de l'entorn i encara que tu no visques allí, tots els que passen per allí tots els dies... És una part artística molt important, que dona moltes ferramentes a l'hora de treballar.

Moltes gràcies per compartir amb nosaltres el teu temps i les teues experiències. Ha sigut un plaer conèixer més sobre la teua feina i la teua visió de l'arquitectura. Estem segurs que els teus consells i la teua història inspiraran a molts dels nostres alumnes. Fins la pròxima!

Postals en aquarel·la sobre el poble.

ARQUITECTURA SOSTENIBLE

Biblioteca Pública de Seattle, Washington, EEUU

Per Júlia Baldó Molina
i Paulina Belda Ferre
1r Batxillerat
Dibuix Tècnic

Què és l'arquitectura sostenible?

L'arquitectura sostenible s'enfoca en la creació d'edificis i estructures eficients en l'ús dels recursos naturals i l'energia, amb mínim impacte ambiental i màxima durabilitat, constituint-se així com un invaluable pilar de la cultura de la sostenibilitat.

Els principis clau són:

- L'ús responsable de l'aigua
- La gestió de residus
- La consideració de la biodiversitat
- Disseny bioclimàtic.
- Ús de materials sostenibles.
- Eficiència energètica

Estratègies i tècniques més comunes

Equips com a bombes de calor d'alta eficiència, sistemes de ventilació mecànica controlada, i instal·lacions que aprofiten l'aigua de pluja ajuden a reduir el consum energètic. La implementació de sistemes d'energies renovables com l'energia solar o l'energia eòlica permeten als edificis generar el seu propi subministrament d'energia i l'aïllament tèrmic i acústic minimitza la demanda energètica per a climatització.

Conclusió

A través de l'ús de materials sostenibles, la implementació d'energies renovables i l'optimització de l'eficiència energètica, este enfocament promou un desenrotllament residencial responsable amb l'ambient i econòmicament viable a llarg termini.

Bosco Verticale, Milán, Italia

Valoració personal

En la nostra opinió, l'arquitectura sostenible és fonamental per a reduir l'impacte ambiental i millorar la qualitat de vida. És el camí cap a un futur més equilibrat i conscient en la construcció perquè disminueix costos i promou la no contaminació.

Aitex, Alcoi, Comunitat Valenciana, Espanya

AITEX, UN EXEMPLE D'ARQUITECTURA SOSTENIBLE

L'edifici de l'Institut Tecnològic AITEX, dissenyat per l'arquitecte Ramón Esteve, és un exemple destacat de com l'arquitectura pot ser sostenible i respectuosa amb el medi. AITEX, que significa Associació d'Investigació de la Indústria Tèxtil, és un centre d'investigació i innovació que fa costat a les indústries tèxtil i cosmètica.

Disseny

La façana de l'edifici està composta per una sèrie de pilars que emboliquen l'espai, creant una imatge unitària i atemporal.

S'ha utilitzat vidre amb diferents graus de transparència per a desmaterialitzar l'envolupant de l'edifici, i així es permet una major integració amb l'entorn natural d'Alcoi i la Serra de Mariola. A més, s'han introduït espècies vegetals pròpies de la Font Roja en les zones de pati i en l'escullera perimetral, reforçant el vincle amb l'entorn natural.

Espais de treball i benestar

Les zones de treball són espais diàfans, flexibles i ben il·luminats, que fomenten la interacció i la generació d'idees noves. A més, s'ha creat un gran carrer de distribució entre els laboratoris, que actua com a lloc de partit i facilita les relacions entre els equips.

Conclusió

L'arquitectura de l'edifici facilita la flexibilitat funcional i els creixements dinàmics, adaptant-se a les necessitats futures; Utilitza materials i tecnologies amb el medi i promou processos de producció eficients des del punt de vista energètic. També fomenta l'economia circular i la sostenibilitat a través dels seus laboratoris, certificacions i projectes d'investigació i desenrotllament.

Sistema de ventilació a Aitex

La relació entre Música i Literatura

Alumnes de 2n de Bat de l'optativa de Producció Musical.

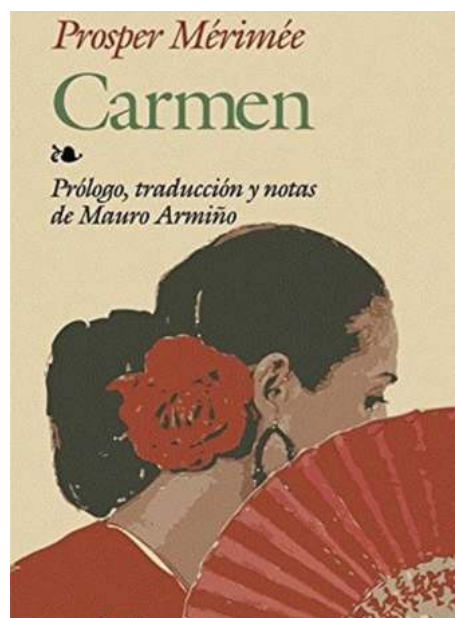
La música i la literatura són dues disciplines artístiques que, des de sempre, han caminat juntes. La fusió d'aquestes formes d'art ha donat lloc a obres que han marcat la història cultural, tot combinant l'emoció que transmet la música amb la profunditat narrativa dels textos literaris. Des de les antigues tradicions orals fins a les composicions més elaborades del classicisme o el romanticisme, la literatura ha servit d'inspiració a compositors per crear peces importants. Aquest article explorarà esta connexió a través de dos exemples destacats: l'òpera *Carmen* de Georges Bizet, basada en la novel·la homònima de Prosper Mérimée, i la música incidental de *Somni d'una nit d'estiu* de Felix Mendelssohn, inspirada en l'obra de William Shakespeare.

Dos exemples d'unió entre música i literatura:

Carmen

Òpera de Bizet i la novel·la de Mérimée.

L'òpera "*Carmen*", composta per Georges Bizet el 1875, és una de les obres més conegudes de la història de la música. Aquesta òpera es basa en la novel·la de Prosper Mérimée

Carmen, Prosper Mérimée, ed Edaf

(1845). La trama de l'òpera té lloc a la Sevilla dels anys 1820 i narra la tràgica història de Carmen, una jove gitana, i Don José, un soldat que es perd completament per l'amor obsessiu que sent per ella. Finalment, consumit per la gelosia, Don José assassina Carmen en un moment de desesperació. En la novel·la, tot i que l'argument és similar, hi ha diferències importants, com era la narració des de la perspectiva d'un arqueòleg francès i l'absència del personatge del torero Escamillo, que en l'òpera adquireix un paper fonamental. Aquesta obra és un exemple clar de com un text literari pot ser reinterpretat a través de la música, afegint-hi nous matisos emocionals i dramàtics que la converteixen en una experiència única.

Representació de "*Carmen*" al Teatre Villamarta. 2023.

Somni d'una nit d'estiu

Shakespeare i Mendelssohn

L'obra teatral "*Somni d'una nit d'estiu*" de William Shakespeare, escrita el 1595, també ha estat una gran font d'inspiració musical. Aquesta comèdia narra les aventures màgiques i romàntiques d'un grup d'amants, actors i fades en un bosc encantat. L'alemany Felix Mendelssohn va començar a compondre música per a aquesta obra el 1827, quan era encara molt jove, creant l'Ouverture op. 21. Més tard, el 1842, va completar la música incidental per a una producció teatral de l'obra, que incloïa l'obertura inicial. L'obra musical de Mendelssohn complementa perfectament l'encant i la fantasia de la peça de Shakespeare, amb moments com la popular Marxa nupcial, que encara avui és símbol de celebracions.

Representació de "*Somni d'una nit d'estiu*" al Teatre nacional de Catalunya. Direcció Joan Ollé. 2014/2015.

"*Somni d'una nit d'estiu*", adaptació d'Eduardo Zamarillo, ed. Bromera.

Aquesta col·laboració entre text i música demostra la capacitat de les disciplines artístiques per enriquir-se mútuament i amplifica l'impacte emocional i narratiu de l'obra.

Tant l'òpera "*Carmen*" com la música de "*Somni d'una nit d'estiu*" són exemples il·lustratius de com la música i la literatura han col·laborat per crear obres inoblidables. La primera transforma una història tràgica en una òpera apassionada i universal, mentre que la segona porta la màgia teatral de Shakespeare a un nou nivell gràcies a la música. Aquesta relació entre disciplines evidencia que l'art és un llenguatge universal capaç de travessar fronteres i perdurar en el temps, emocionant generacions i enfortint els lligams entre les diferents formes d'expressió artística.

Participació al concurs de robòtica mòbil de la UPV a Alcoi

El 7 de febrer de 2025, Óscar García Montes, Sergi Gisbert Molina i Lucas Sanz Francés, alumnat de primer i segon de Batxillerat de Tecnologia i Enginyeria de l'IES Bocairent, participà al XII Concurs de robòtica mòbil organitzat per la Universitat Politècnica de València al Campus d'Alcoi, en la modalitat de lluita lliure.

Aquesta competició consisteix a traure el contrincant fora de la zona de lluita. Els robots van dotats d'uns sensors controlats per una placa programada amb codi Arduino.

Sergi afirma que l'experiència li agradà pel fet de veure l'ambient i viure l'adrenalina de la competició. També comenta que de vegades, en la preparació per a la prova es viuen moments de frustració quan el robot no funciona com vols, però que ha merescut la pena.

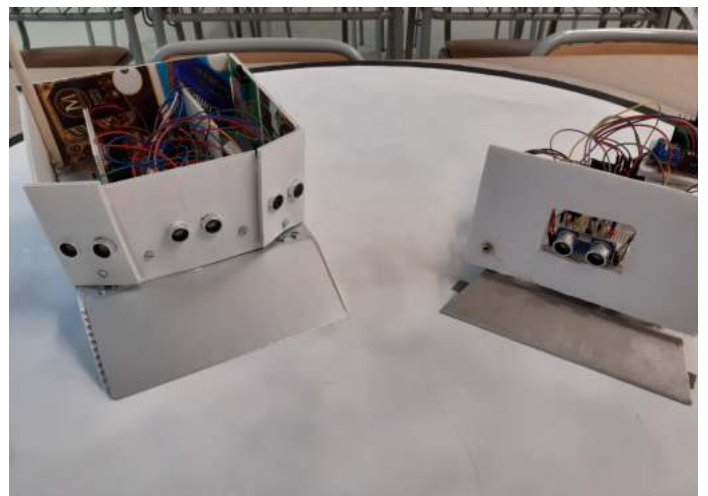
Lucas afig que ha après molt en el procés de disseny, construcció i programació del robot.

Óscar participà l'any passat en el concurs: "Desafio robot" al Museu de les Arts i les Ciències de València i enguany ha volgut repetir, tot i que ha hagut de fer hores extra en el seu temps lliure. En el futur vol estudiar Enginyeria Mecànica i aquest tipus d'activitats posen a prova l'enginyer per a cercar solucions, habilitat que li vindrà molt bé en el seu futur professional. Óscar comenta que el més important per a ell ha estat fer funcionar el robot, independentment dels resultats, i valora positivament tot el que ha après en realitzar aquest projecte.

Sens dubte, repetirien l'experiència!

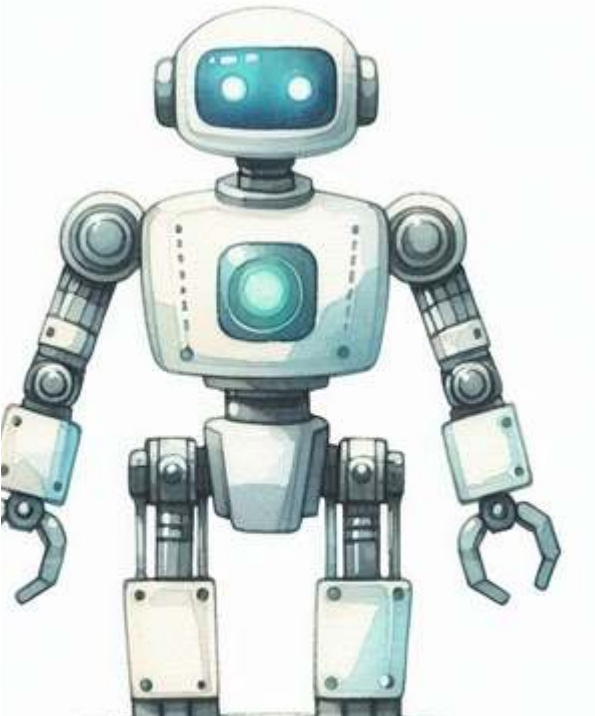
Lucas, Sergi i Óscar, representant l'IES de Bocairent

Robots realitzats per l'alumnat

Ultimant detalls

Quant costa el teu "outfit"?

T'has parat a pensar quant costa el teu outfit?

Si comprem productes fabricats a Espanya el seu cost de fabricació pot variar entre 50-100, en canvi si comprem productes fabricats a Àsia el seu cost de fabricació pot variar entre 10-30.

Com pot ser tan gran diferència?, Què no quadra dins de l'equació? El Fast Fashion.

En este article pretenem mostrar la realitat de condicions de vida en la qual viuen els treballadors i el sou que tenen i a quant comprem la roba que allí val molt menys. També pretenem mostrar la realitat del fast fashion, el perquè dels seus preus i la contaminació que oculta.

Què és el Fast Fashion o moda ràpida?

El concepte de fast fashion és un model de producció i consum ràpid. Este model de negoci està provocant l'esgotament dels recursos naturals, ja que la indústria tèxtil és la segona més contaminant del món.

Este model de producció obliga els consumidors a estar sempre pendents de consumir, ja que els preus de venda són irrisoris. Qui no és capaç de caure en la temptació d'un comprar un vestit per menys que costa un entrepà?

Esta nova moda causa moltíssims problemes a nivell del consum responsable i de reutilització de peces.

Per què contamina el Fast Fashion?

El fast fashion contribuïx a la contaminació ambiental en utilitzar materials sintètics no biodegradables, com el polièster, que alliberen microplàstics en llavar-se. A més, genera grans quantitats de residus tèxtils, consumeix enormes quantitats d'aigua i utilitza productes químics tòxics. Esta indústria fomenta el consum excessiu i el cicle de "usar i tirar".

Es calcula que es produïxen 80.000 milions de peces a l'any, la qual cosa intensifica l'impacte ambiental.

Per tot això, és important promoure alternatives sostenibles com el slow fashion, que s'enfoca en la producció responsable i el consum conscient.

Per què és tan popular la moda ràpida?

La ràpida producció i distribució de les peces permet als clients obtenir productes de moda quasi a l'instant. No obstant això, este model de consum té conseqüències ambientals i socials molt negatives, la qual cosa ha portat a un notable augment en la consciència sobre la sostenibilitat i la busca d'alternatives més responsables. A nivell social, el fast fashion implica conseqüències preocupants, ja que les fàbriques que adopten este model solen oferir condicions laborals poc favorables: salaris baixos, jornades extenses i pressions per a complir objectius de producció a gran velocitat, la qual cosa porta a l'explotació dels treballadors.

A més, fomenta una cultura de consumisme desmesurat i una obsessió per seguir totes les tendències de moda afectant també la societat i als patrons de compra de roba en general.

Empreses que contribuïxen al Fast Fashion

Les persones que elaboren les nostres peces són explotades en el seu treball degut a les condicions laborals que els imposen ja que els obliguen a treballar en precàries condicions, això fa que l'esperança de vida ronde els

50 anys.

-Zara España: és l'empresa matriu de Zara i és reconeguda com a líder mundial de moda ràpida.

-H&M: Amb seu a Estocolm, Suècia, H&M és un dels detallistes de moda ràpida més grans del món, conegut per la seua àmplia varietat de peces a preus assequibles.

-SHEIN i TEMU són notícia per la salubritat de les seues mercaderies. Un de les últimes anàlisis realitzades per Corea del Sud ha demostrat que almenys part de les peces i cosmètics que embenen contenen substàncies tòxiques que superaven amb escreix els límits permesos.

Conclusió

El fast fashion és una moda molt contaminant i que hauríem de disminuir esta tendència, comprant en llocs més sostenibles, que tinguen unes mesures de seguretat per la salut, tant per a les persones que compren com d'aquells que estan treballant, perquè els països on es produeixen estes peces, la gent té malalties professionals.

Altra qüestió es que no ens sembla bé que els menors d'edat treballen moltes hores a un preu molt baix en condicions inadequades, a més, deixen els seus estudis per a treballar.

L'estil de vida que esta gent viu és pèssim.

Després de saber això, penses continuar contribuint?

Administres els teus diners?

Finances personals per a jóvens de 16 anys. Tips per a començar a administrar els teus diners

Des que complixes els 16 anys pots fer moltes coses que et lucren com a persona i com a inversor.

Encara que amb 16 anys necessites el consentiment d'un tutor legal per a poder treballar, hi ha alguns treballs a l'abast de menors d'edat.

On pots treballar amb 16 anys?

- Hostaleria
- Dependent d'una botiga
- Mosso de magatzem
- Netejar
- Agricultor al camp treballant a temporades

Què són les finances personals?

Les finances personals es referixen a com maneges els teus diners. Això inclou com estalvies, gastes, invertixes i planifiques per al futur. En aprendre sobre finances

personals, pots prendre decisions més intel·ligents sobre com usar els teus diners de manera que et beneficis a llarg termini.

Com fer el teu pressupost?

- Anota els teus ingressos: Si treballes a temps parcial o tens algun ingrés, apunta'l.
- Suma els teus gastos: Fes una llista de tot el que compres regularment.
- Establix límits: Determina quant pots gastar en cada categoria sense que et falte diners per al més important.

Estalviar és clau per a tindre seguretat financera. Encara que pot semblar temptador gastar tot el que ganes en coses divertides, estalviar un percentatge dels teus diners ara pot ajudar-te a estar

Despeses aproximades d'un jove

Cap de setmana	80€/mes
Capritxos	50€/mes
Estètica	20€/mes
Moto	30€/mes

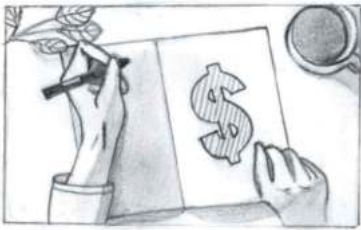
preparat per a situacions inesperades, com a emergències o projectes importants en el futur.

Una de les tècniques més usades és estalviar el 10% dels teus ingressos.

Als 16 anys, estàs en un excel·lent moment per a començar a aprendre sobre finances. Si segueixes estos consells, prompte seràs un expert a manejar els teus diners, la qual cosa t'ajudarà a aconseguir els teus somnis i a tindre una vida financera saludable i exitosa.

T'animem a apuntar-te al cicle formatiu de Gestió Administrativa i fer el pas per a formar-te en esta àrea.

Prompte podràs gestionar-ho amb el projecte en el qual estem treballant de crear una app financera.

Realitzat pel grup de 2n d' FPB de Servicis administratius de l' IES Bocairant.

Passatemps matemàtics

PIRÀMIDE NUMÈRICA. Completa cada escaló de la piràmide, sumant els escalons de baix.

6

-3

-1

76

Sara Berenguer 1r ESO A

96

25

2416

18

10641

Aitana Castelló 1r ESO B

629

95153

59134

305341

20142

Vera García i Lara Beneyto 1r ESO B

-9

-5

-35

1-23

Joridi Pluig 1r ESO A

QUADRAT MÀGIC. Completa els quadre de la taula de forma que cada fila, cada columna i les diagonals sumen el mateix número.

-4		22	2
	6		
10		16	
20	0		26

		-2	8
0	6	5	
4		1	
		10	-4

Valeria Romero i Clara Silvestre 2n ESO A

Alex Martínez i Toni Vañó 2n ESO B

KEN KEN. Completa cada cel·la de la quadrícula amb números de l'1 a la grandària de la quadrícula, sense repetir números en cap fila o columna, i assegura't que els números en cada àrea delimitada per colors, en combinació amb l'operació indicada, resolguen la xifra donada.

	-2	+5
	+6	
		-1

x18		+3
		+7

-2		x6
		-1
	+5	

+12		+5	+4
	+6		-2
			-1

x12	2	/2	+8
-1	+7	x6	

-1		/2	x4
	x6		
+5			+8
	4		

Maria, Paula, Inés i Maria 4t ESO B

MISSATGE SECRET. Resol les següents equacions i trobaràs el missatge ocul.

3	5

7	5	27	6	9	7

1	2

13	9	4	2

8	6	16	2

8	6	4

9	1

13	9	4

7	6	27	3	6

Iris Pasqual i Mara Silvestre 3r ESO B

CREANT ECO HÀBITS

L'alumnat d'Atenció Educativa impulsa un projecte innovador sobre reciclatge a Bocairent

L'alumnat d'Atenció Educativa (1r, 2n, 3r i 4t d'ESO) ha desenvolupat un projecte d'investigació i innovació educativa, "Creant Eco Hàbits", centrat en el medi ambient, més concretament en el tractament de residus a Bocairent i els hàbits de reciclatge dels seus habitants. L'objectiu principal és analitzar la situació actual i sensibilitzar la població sobre la necessitat de reciclar, reutilitzar i reduir els residus. Durant aquest projecte, l'alumnat ha treballat amb diverses eines informàtiques, com ara fulls de càlcul, per obtenir estadístiques i gràfiques sobre el tractament de residus a Bocairent, i tenir així una

referència de l'impacte del projecte; així com editors gràfics i qüestionaris, per a la creació d'expositors, pamflets i adhesius que s'han repartit entre alguns comerços i habitants del municipi. Aquestes accions busquen, d'una banda, recopilar informació sobre els hàbits de reciclatge i, d'altra banda, conscienciar la ciutadania sobre la importància de millorar la gestió dels residus.

Els adhesius que han dissenyat s'han distribuït entre el veïnat per fomentar la creació de contenidors de reciclatge casolans a partir de caixes reutilitzades. A més, tant els pamflets com els expositors incorporen codis QR que redirigeixen a les enquestes creades per aconseguir informació sobre els hàbits de reciclatge de la població.

Una vegada realitzada la fase inicial del projecte (creació de les enquestes, realització dels adhesius, expositors i pamflets), l'alumnat ha eixit del centre per fer el treball de camp, que consisteix a preguntar als veïns per recopilar informació a través de les enquestes i repartir materials informatius. Amb tota la informació recopilada s'han analitzat els resultats, per tal de redactar un informe que es presentarà a l'Ajuntament de Bocairent amb propostes de millora per optimitzar la gestió dels residus.

Ajudaria molt al nostre alumnat si feu les dues enquestes, així podrem tindre una visió més

encertada sobre quins són els hàbits de reciclatge a Bocairent i quan saben els seus veïns sobre aquest tema.

Moltes gràcies per la vostra col·laboració!

anima't i participa!

 PREGUNTES

Escaneja el codi QR per contestar el qüestionari:
Estudi sobre els hàbits de reciclatge de Bocairent

 PREGUNTES

Escaneja el codi QR per contestar el qüestionari:
Què saps de reciclatge?

ECOAULA

Quan cuidar el planeta també et fa guanyar punts!

ECOAULA és molt més que un simple concurs. És un projecte educatiu transversal que implica tota la comunitat educativa amb una finalitat clara i ambiciosa: convertir l'IES de Bocairent en un centre plenament sostenible, on es classifiquen i reciclen el 100% dels residus generats a les aules i espais comuns, des del paper i els envasos fins a la matèria orgànica.

A través de la participació activa de l'alumnat, es pretén conscienciar sobre la importància de cuidar el medi ambient, fomentar la separació selectiva de residus i promoure hàbits responsables que deixen una empremta positiva en el present i construeixen un futur més verd.

Cada grup classe participa en una competició sana i educativa, acumulant punts mitjançant diverses accions relacionades amb el respecte pel medi ambient i la gestió eficient dels recursos:

- Crear papereres i safates reciclades amb cartells explicatius.
- Pesar i registrar residus setmanalment i abocar-los als contenidors del carrer.
- Compartir notícies ambientals al racó de l'aula.
- Elaborar gràfics ecològics.
- Col·laborar en els concursos de la comissió de medi ambient.
- Portar, almenys, una peça de fruita el dijous de cada setmana

Una de les novetats més destacades d'aquest curs ha estat la posada en marxa del sistema de compostatge escolar. Per fer-lo possible, s'han distribuït papereres per a residus orgànics per tot el pati i s'ha organitzat un horari setmanal perquè cada grup classe s'encarregue de

recollir aquests residus i portar-los a la compostadora del centre.

Abans de començar, l'alumnat va rebre una xarrada formativa impartida pel Consorci per a la Gestió de Residus (COR), on es va explicar el funcionament de la compostadora, el procés de descomposició de la matèria orgànica i els beneficis ambientals i agrícoles del compost obtingut. D'aquesta manera, l'alumnat entén el cicle complet del residu orgànic, des del seu origen fins a la transformació en aliment per a les plantes del nostre hort escolar.

En aquesta mateixa línia de sostenibilitat i aprenentatge pràctic, l'alumnat de Formació Professional ha desenvolupat un projecte molt enriquidor: la creació d'una societat cooperativa.

Amb el suport del professorat, han plantat diverses varietats de verdures

en un hort gestionat per ells mateixos i, una vegada collides, les han venut al professorat del centre. Aquest projecte ha permès posar en pràctica coneixements reals i útils com ara:

- L'elaboració de documents com albarans o factures.
- La gestió bàsica de la comptabilitat d'una xicoteta empresa.
- La comprensió de les etapes de funcionament d'una cooperativa real.
- El desenvolupament d'habilitats comercials, comunicatives i de gestió.

Aquesta experiència ha servit per aplicar els coneixements apresos a classe en situacions reals, afavorint el treball en equip, la responsabilitat compartida i el compromís amb una producció sostenible i de proximitat.

No podem oblidar una de les iniciatives que va marcar el curs passat: la recollida de taps de plàstic, que van ser transformats en bancs reciclats per al centre. Gràcies a aquest projecte, l'alumnat ha entès el procés complet de reciclatge, des de la recollida del material fins a la seua reconversió en un element útil per a la comunitat educativa, com un seient al pati.

Totes aquestes accions, des de la separació de residus fins al compostatge i la creació d'una cooperativa agrícola, no només eduquen en valors i continguts, sinó que deixen una empremta positiva i tangible en la vida del centre. Fan de l'IES de Bocairent un espai més verd, més conscient i més compromés amb el futur.

Cada xicotet gest pot transformar el món. I tot gran canvi comença a l'aula

**La tierra no es una herencia de nuestros padres,
si no un préstamo de nuestros hijos.**

Proverbio Indio

